

МИ І СВІТ

WE AND THE WORLD

УКРАЇНСЬКИЙ
МАГАЗИН

Nous
et le monde
Revue Ukrainienne

Editor:

M. Kolankiwsky
278 Bathurst St.,
Toronto, Ont.,
Canada

diasporiana.org.ua

25 c.

diasporiana.org.ua

P. 7

КВІТЕНЬ — APRIL

1956

24

Редактор і видавець: Микола Колянківський

Адреса для редакційної й адміністраційної кореспонденції (вплата
грошей): M. Kolankiwsky, 278 Bathurst St., Toronto, Ont., Canada

ЗМІСТ:

- Два долари
Наші писанки
Христос і Азія
Маляр Бернар Бюффе
Федерація з тисячі островів
Збірка п-ва Кочанів
Дав очі, щоб бачили діти
Страдецька гора
У погоні за ураном
На фармі зміїв
Переліт птахів
Що тобі говорять зорі?
Пів століття моди
Сторінки філателіста
Сторінки спортивця
Шахи, загадки

РЕДАКЦІЙНІ ВІДДІЛИ:

В Європі: — Євген Деслав,
Паріж, Франція
В Америці: Петро Павлович,
Нью-Йорк, США

ПРЕДСТАВНИЦТВА

AUSTRALIA: Fokshan Library and
Book Supply, 1 Barwon St., Glen-
roy, W. 9, Vic.

BELGIQUE: Ihnat Stachij, Esneux
en Liege

BRAZIL: Mrs. I. Lisynetskyj, Cx.
Postal 428, Ponta Grossa, Parana

ENGLAND: S. W. Shewchuk, 73
Kensington Park Rd., London,
W 11

FRANCE: Kolankiwskyj Mykola, 186
Bld. St. Germain, Paris VI, c. c.
876771

GERMANY: Fr. Emilie Gudz, (13a)
Zirndorf, Nbg. Schuetzenstr. 4/II

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ: Пречиста з тілом свого Сина посеред
руїн храму (фрагмент з останньої світової війни, зворушливий
символ горя мільйонів Матерів).

* * *

Річна передплата: для Англії й Австралії — 1 фунт, для Бель-
гії — 100 б. фр., для Франції — 1000 фр., для Німеччини — 10 ДМ.,
для Аргентини й Півд. Америки — 40 арг. пезів, для Півн. Америки,
Канади і всіх інших держав — 3 ам. долари. Ціна одного числа:
25 центів.

Ціна 1 стор. оголошень: 60 дол., пів стор. — 30 дол., чверть
стор. — 15 дол., найменше оголошення фірм — 5 дол.

М И І С В І Т

український магазин

Рік 7

1956

ч. 24

Зосим Дончук

ДВА ДОЛЯРИ

Свіжий ранок дихнув весною через відхилене вікно. Маринка прокинулась. Легко накинула на плечі пенюар і розніжено потяглась перед дзеркалом, високо кинувши над головою білими, з голубими жилками, руками. Замілувано глянула на відбитку у склі спокусливих чарів дівочої краси, замріяла.

— Хто? Хто голубитиме і пригортатиме? — майнула думка і сором сплахнув на сбличі. Серце дивно і загадково тъхнуло. Хутко загорнула пенюар, струснула коротко підстриженими каштановими кучерями і побігла у ванну.

Сьогодні сімнадцятий мінає, прийдуть дівчата, подруги з школи з привітанням. Треба поспішати...

Дівчата прийшли гуртом. Зібрались на вулиці, увірвались гамірно в хату, сполохавши мрійливутишу юним сміхом, дзвінкими голосами. Вітали іменинницю, крутились по кімнаті, обдаровува-

ли її гостинцями, складали дарунки на урочисто заставлені столі. Кожна щось принесла, тільки Ката, струнка, з небесною блакиттю в очах, стояла засоромлена. Її зустріли на вулиці, і не давши опам'ятатися, затягли до хати. Вона не встигла забігти в крамницю.

Маринка принесла пляшку. Налила всім. Дівчата підняли манюсенькі чарки. Червоне вино солодкими крапельками хлюпалось в невмілих дівочих руках.

— Маринко! — звернулась Оля. — У вісімнадцятому бажаю тобі закінчити школу з відзнакою... — промовила і не знаходила більше слів, розгубилася. Дівчата зосередили на ній свої погляди, чекали. І що його ще сказати присімного? — думала Оля.

— Та ще бажаю вийти заміж, — скромовно вигукнула і засміялась.

— Браво, гарно! — радісно зацокотіли голоси. Заплескали долоньми.

— За чорнявого! — котрась гукнула.

— І кучерявого! — інша додала.

Оля, порожевіла від вдалого привітання, підбігла до Маринки і прип'яла їй до грудей свіжу троянду.

— А я бажаю щастя, — соромливо привітала Катя. — Коли я злізала в Америці з пароплава, мене обдарували дводоляровим банкнотом. Казали, що він зачарований. Я носила біля себе ці гроші аж досьогодні. Тепер, не маючи іншого дарунка, прошу прийняти від мене, Маринко, цих два долари, — і Катя подала Маринці банкнот.

— Дякую вам усім, дівчатка, а тобі, Катруся, зокрема. Ти для мене непошкодувала розлучитись з приреченим тобі щастям. Щиро дякую, — зворушливо відповіла Маринка.

— А щоб щастя не заблу-дило, я ці гроші підпишу, — жартівливо додала Маринка і написала дрібненько в куточку на двох долярах свою адресу.

— Маринко, ти мусиш зна-ти, що щастя не спить, не сидить і не стоїть на місці. Щастя, як ті мрії, мереживом кругом кружляє, ходить, літає, когось шукає, десь, може, тужливо виглядає. Ма-

бути за тобою, — глузувала Оля.

— За ним треба ходити, бігати, доганяти, ловити... — продовжувала далі Маруся.

— Як зайця за хвіст, — не вгамовувалась Оля.

— Ні, як зозулю в гаю, — підкінула Катя.

— Почекайте, дівчата, щоб щастя не забарилось, то давайте зараз цих два долари пошлемо на розшуки, — запропонувала Маруся.

— Ходім в кіно і купимо за них квитки, — вставила Оля.

— Розумну пропозицію приємно слухати, — з набраною поважністю проказала Надя, що слухала мовчки жарти дівчат.

— Ходімо, ходімо, заглянемо до річки, пройдемо через парк — вирвалось кілька голосів.

Галасливою юрбою викотились на вулицю.

Весна назустріч неслла пахощі, а сонце оздоблювало теплом. Було легко і радісно. Ліворуч річка, наче дзеркало. На ріці хлопці у човнах, кивають головами, щось кричать і рेगочуться...

Дівчата з погордою завернули в парк. Широка алея білих акацій забивала ароматом дух і бігла тінистим парком, стрілою вилітала на

широку площу, оточену барвистими рекламами крамниць. Кіно горіло каскадою барв, міняло світло, закликало. Через віконце подали два долари, дістали квитки.

Кіно — це другий, новий світ, про який і не підозрівавши. Душа непомітно відривається, переноситься на екран. Пливе разом з артистами, переживає з ними радощі, ділить тугу, обурюється і закохується.

Маринка вп'ялася поглядом в закоханих на екрані, то посміхалася, то хмурила тоненькі брови, то тиснула плащика до тривожного серця. Остро переживала пориви душі. Під враженням баченого, вона дозрівала, дорівнювала себе до старших, хотіла робити те, що роблять дорослі.

Із жалем на швидке закінчення картини, дівчата, разом з безладною публікою, вигорнулися через навстіж відчинені двері на залиту міським гомоном вулицю. Ще раз гуртом пройшлися в парк. Пізно вечере розійшлися.

У той день Маринка відчула себе дорослою, щось у неї перемінилося. Вісімнадцятий...

Минуло літо. Шкільну перерву відпочивала і прина-

гідно використовувала в готуванні до коледжу. Тужливо брала лекції музики. Поздороги казали, що похорошила. Ніжним рум'янцем вирилось загоріле обличчя. Рухи її споважнілі, увірвався безпричинний сміх. Полябила задумливу самітність. Часто виходила в парк і в затінку пахучо-кучер'явих лип просиджувала з книжкою цілими годинами, мрійливо вдивляючись в сіру порожнечу піщаних доріжок, в байдужих до її смутку дітей. З невимовно тужливим завмиранням милувалась парами воркітливих голубів, що визбиравали на доріжці насінинчино. Вона таємниче посміхалася і зітхала. Придивлялась, як голуб, ворухнувшись крилом, кружляв навколо голубки і замилувано дріботів лапками. Тоді щось радісно ворушилось в її грудях і співало пісню.

Одного разу, повернувшись додому, Маринка застала листа. Загадковий почерк, невідома адреса. З якимсь незрозумілим жвилюванням, зацікавлено розірвала коверту і витягла маленький аркуш паперу.

— Невідома Пані! — впавло в очі, — Два долари з Вашою адресою знайшлися в моїх руках. Не хочу бути

боржником, посилаю відповідь. Я один з тих молодих лицарів, що шукають пригод, поезії в житті, радощів у буднях і розвивають туту. Хто ви? Пишіть. Радо відповідатиму.

Покірний Ваш Гарі.

— Чудак, — вирвалось у неї мимоволі і посмішка ковзнула по обличчі. — Справжня романтика, — подумала і ще раз прочитала лист. Дивні почування опанували нею. З якимсь дитячим захопленням взяла лист паперу і дбайливим почерком написала жартівливу відповідь.

Пане Гарі, Гарі, Гарі!!!
Юна як рань, розцвіла
фіялка весною,
моїх сердечних бажань,
не можу ділити з тобою.
Капає дощик, дриботить
Мріє про осінь підпенька,
Тебе пригода кортить
Здалася б розуму жменька.

Марі.

Підписала коверту і кинула в поштову скриньку. Занікавлено чекала з Флоріди відповіді. Чомусь була певна, що відповідь буде.

Четвертого дня нею опанувала мальхолія. Листоноша, привітавшись, пройшов і нічого не приніс. Дівочий горн заломився на перенісці

складкою. Ображено чекала до завтра.

Але листа не було.

— Все це пустотливе фліртування, нерозумні дитячі вигадки, — потішила себе і почала забувати. Знову нудилася у парку.

Та раптом лист прийшов. Через тиждень листоноша подав знайому рожеву коверту з прямим чітким почерком. З радощів два рази обернулась в кімнаті на одній нозі.

Лист був довгий, зворушливий і ніжний. Друкований на добірному папері.

Гарі вибачався за спізнення, був відсутній. Повернувшись, негайно відповідає. Лист від невідомої Марі на нього зробив присмне враження. З такою цікавою панночкою варто листуватися. Натякає на бажану зустріч.

Маринка читала, серце калатало, а сміх душила в грудях. Потім підійшла до дзеркала, хокетливо підбила гребінцем кучері і легенько підвела губи. Цікавилась, яку це він посилає чоколяду. Просить її не відмовитись від дарунка.

— Очі чорні, очі ясні, очі милі і прекрасні, — наспівувала вона і шукала гарного паперу, вибрала ручку з найкращим пером.

Написаного листа зараз же кинула в поштову скриньку, а сама веселенька побігла в парк. Не хотілося тепер сидіти на постійній лавці під липою. Ходила доріжками, переходила травниками, втрутилась до дітей, що забавлялися. Кідала ім м'яча і всі разом реготалися.

Тепер вона знайшла ціль життя. З нетерпінням чекала. Четвертого дня регулярно отримувала відповідь, відписувала і берегла свою таємницю від подруг, — соромилася. Не знала ще, чим воно може скінчитися. Та вже як отримала чудову, у вигляді червового туга коробку чоколіди, перев'язану червоною шовковою стрічкою, — не витримала. Побігла до Каті і почастувала її запашними чоколядними, у вигляді різних квітів, смачними цукерками. Все ій оповіла від початку до кінця. Бо ця вся подія виникла завдяки щасливим двом доларам, що подарувала їй Катя.

Катя, роком молодша бльондинка, уважно слухала і здивовано дивилася на коробку з чоколідою. Нічого Маринці не відповіла, заташівши свої недовірливі думки.

— Дивна ти якась зробилася, Маринко. Ти приділяєш

поважну увагу цим смішним вибрікам якогось ловеляса?

Маринка засоромилася. Вона на рік старша, а так необачно повелась з листуванням і змушені тепер вислуховувати прикрі Катині завваги.

— Та ні, Катрусь, це я так, просто з нудьги, жартую.

— Ну, якщо так, то нічого, бо я певна, що це якийсьшибеник хоче поглумитися. А втім, давай і ми з нього поглумимось. Пишім листа!

Писали разом, видумували, реготались, додавали, знову виправляли, складаючи двозначні загадково-інтригуючі фрази, переписували начисто, і нарешті закінчили. Маринка підписала сама. Післали.

За цього півроку Катя теж змінилася. До її, не властивої молоді, поважності, долучився сонячний загар, і вона підросла. Біле обличчя набрало кольору зрілої морелі, а несподівані лінії грудей гостро позначились під тоненською суконкою. Поводилась вона тепер сміливо, може навіть задиркувато, жести рук були певні, хоч і еластичні. До Маринчиного листування ставилась зневажливо, але не показувала цього, щоб не ображати подругу. Листи завжди читали

разом і разом складали відповідь.

Але чим далі вели листування, тим більше захоплювалася Катя і своє призирливе ставлення непомітно змінила на ревнощі. Розумні і теплі листи Гарі приваблювали і набирали поважності, і на дівчат діяли інтригуюче.

Ще раз отримала Маринка коробку чоколади, а згодом в листі фотографію. Це була така несподіванка, що вона розгубилась. Зачаровано дивилася на гарного юнака з розумними очима. Поважна його фігура більш свідчила за вихованість, як за простацтво. Саме зайшла Катя.

Легкою серною скочила Маринка назустріч, ніжно обняла і поцілувала. Катя розгублено стояла.

— Що з тобою, почекай, отримала листа?

— Катруся, подивись, — і показала фото.

Обидві вп'ялися очима. Катя, вражена, підсвідомо взяла foto і вглядалася в юнака.

— Гарний, — стримано сказала і передала фотографію Маринці. В її душі проплили постаті хлопців що з ними вчилася, але всі вони недопорівняння. В цьому було

щось маєстатичне, привабливе, сміливо чаруюче.

— Так собі, нічого, як багато інших, — злукавила Катя.

— А все ж таки цікавий, — не здавалася Маринка.

— А що він пише? — ховаючи зацікавленість, спокійно запитала Катя.

— Ось лист, читай.

Катя читала. Смакувала розсудливим змістом листа. А коли дочитала, де він просить в Маринки фотографію, запитала:

— І ти пошлеш свою?

— Я не знаю, як ти порадиш?

— Думаю, що не треба, дивись ще знеславить. Комусь знайомому покаже і виставить на посміх.

Маринка погодилася. Хай його покортить. Сьогодні відповіді не писали, рішили почекати. Катя пішла додому, а Маринка вже шкодувала, що встаемничила подругу про своє листування. Її хотілось післати фотографію. На світлині вона була значно краща, як в натюрі. Хай би він і нею так милувався, як вона ним. Та тепер без Каті цього не можна зробити. Листування було спільнє.

Але в серце закрався страх. Страх втратити щастя. Вона відчувала, що лю-

бить цього юнака. Полохливо прислухалась до свого почуття. Щось дивне діялось з нею.

Другого дня отримала листа з повідомленням, що він приїде в неділю. Маринка й Катя заметушились. Як його зустрінути. Почалися клопотливі, спішні приготування. Поновили завивку волосся. Купили суконки, Маринка — коричневу, до каштанових кучерів, Катя — голубу, до русавих. Блакитні очі в такій суконці набирали синього кольору, як пользові

волоски. Катя знала, що це їй личить. Була свідома, що суперничати з нею тяжко.

Катя наполягала зустрінти його разом. Але Маринка рішучо запротестувала. Тоді він догадається, що вона зрадила його листування. Невідомо, коли він приїде. Вирішили, що Маринка, як прийде Гарі, виставить у вікні вазон. Це і буде умовним знаком. Тоді Катя завітає, немов би випадково і побачить юнака.

(Докінчення в наст. числі)

РОЗКОПКИ В ПЕРЕЯСЛАВ-ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ

Протягом ряду років — з 1949 по 1954 — експедиція провела розкопки в Переяслав-Хмельницькому — одному з найстародавніших міст Київської Русі-України.

Татарсько-монгольські полчища, вдервшись на Русь у XIII столітті, розорили місто і зруйнували його багату своєрідну архітектуру. Зрозуміти історичне значення міста в розвитку стародавньої культури вдалося тільки з допомогою археологічних розкопок. Експедиції вдалося повністю розкопати руїни стародавнього Переяславського храму XI століття, вивелені експедицією вперше ще в 1949 році.

Розкопки показали, що це була надзвичайно велична споруда, яка своїм багатством і внутрішнію пишністю не посту-

палає перед найрозкішнішими храмами Києва тодішньої епохи.

При розкопках зібрано численні зразки різноманітних будівельних матеріалів, які свідчать про високий рівень будівельної техніки стародавньої України.

Відкриті розкопами 1949-1954 рр. руїни стародавніх будівель XI-XII століть наочно свідчать не тільки про високу майстерність переяславських архітекторів, але й про величезне значення, яке мав стародавній Переяслав у формуванні багатої культури стародавньої Русі-України.

Після завершення камеральної обробки всі матеріали, здобуті експедицією, будуть передані до Переяслав-Хмельницького історичного музею.

НАШІ ПИСАНКИ

В давнину писанчарство було відоме по всій Україні. Тарас Шевченко налевно бачив гарні писанки, коли порівнював красу українського села з писанкою. Про те, як було поширене писанчарство, свідчить також багатство назв, що народ називав писанки: Крім слова "пісанка" маємо ще назви: крашанки, галунки, різьбленки, капанки й сливики. Пісанка — це яйце розмальоване дво-, три-, або більше кольоровими орнаментами. Крашанка, це яйце закрашене тільки одною краскою. Але подекуди (Жовківщина, Равщина) пісанка й крашанка це одне й те саме: яйце з рисунком, а однобарвне яйце там називали "сливка". На Поділлю, в Сокальщині й Золочівщині однобарвне яйце звали галункою. Капанка мала взір дуже примітивний, не писаний а просто накапаний із свічки. Різьбленка вийде з крашанки, коли на ній видряпали взірець голкою, швайкою, ножиком або пильником.

Інтересні є лемківські, а подекуди й бойківські пісанки. Усі взори на них є з вузьких, довгих клинків, укладених в розети, колоски, галузки, листки й інші форми. Їх писали не

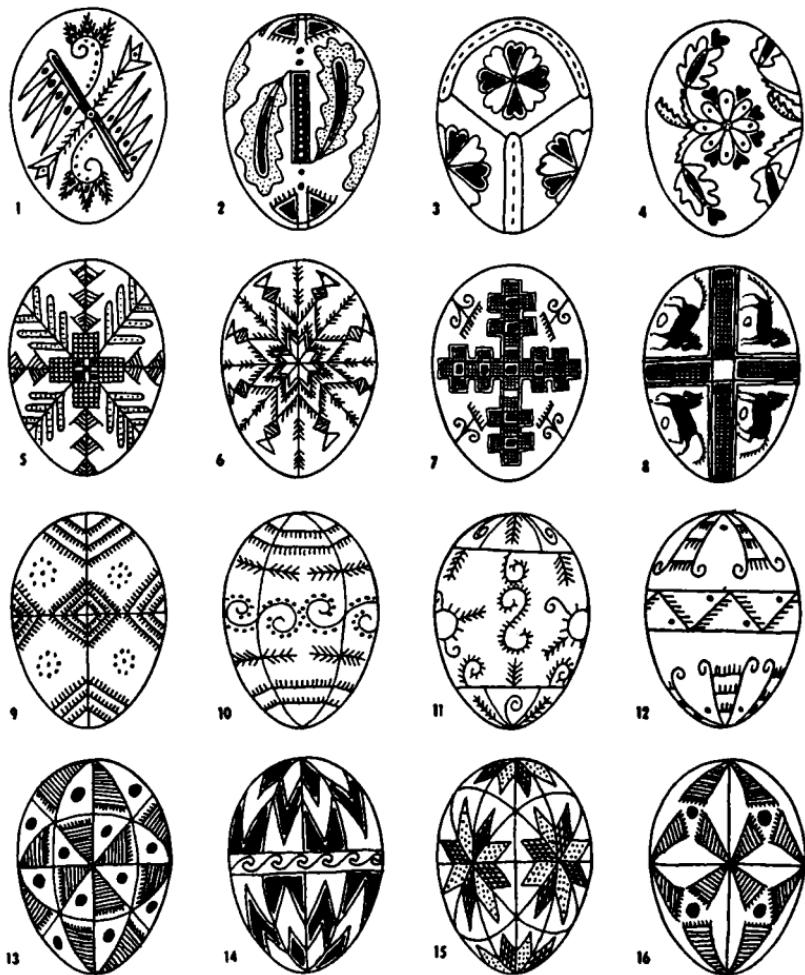
шпильки, застомленої в патичок.

Лемківські й бойківські пісанки, різьбленки і капанки були все лиш двокольорові.

Шкода що не маємо змоги видрукувати багатства красок гуцульських і "сокальських" пісанок. Гуцульські мали по 5 і 6 красок, а "сокальські", роботи Ірини Білянської з Городолович, навіть по кільканадцять різних красок і відтінків.

Під кінець XIX і з початком ХХ століття звичай писати пісанки в Україні став занепадати, але після першої й перед другою світовою війною, зокрема в Галичині, було помітне відродження і змагання піднести пісанчарське мистецтво до найвищого рівня, нераз навіть із шкодою для традиції.

В Канаді й Америці українці, чи радше українки, продовжують цей гарний звичай писати пісанки. З року на рік популярність пісанок зростає і мабуть вже тепер у Канаді й Америці є більше пісанчарок і пісанок, як у Ріднім Краю. На жаль, поширені є лише галицькі і буковинські взори, а взірці із Східньої України, Волині, Полісся і Холмщини майже не відомі.

Українські писанки: 1. "Косиці" (Попутти), 2. "Дубовий лист" (Поділля), 3. "Савки" (Харківщина), 4. "Квітка" (Чернігівщина), 5. "Квітчастий хрест" і 6. "Повна ромза" (Вороніжчина), 7. "Березівський хрест" і 8. "Конинки" (Гуцульщина), 9 і 10 без назв (Полісся), 11 і 12 без назв (Холмщина), 13. "40 клюків", 14. "Стерчова ромза", 15. "6 руж", 16. "Вітрячки" (ці чотири останні писанки відомі по всій Україні).

Із східно-українських писанок найкращі, мабуть, є писанки з околиць Вороніжа, іх можна би порівняти з гуцульськими. З великого багатства взорів і мотивів можна вибрати декілька, що були поширені по всій Україні. Такими є: "поперечна" і "сторчова рожа", "сорок кілинців", "шість рож", "вітрятки", "сосонка", "грабельки" і "бараничі роги" чи "кучері", "безконечник" тощо. Про писанкові мотиви можна б сказати, що з них, як із букв сліва, комбінується тисячі різних узорів. Із "сосонок", "гребінців", "грабельок", "кілинчиків", "качачих ший", "гусачих лапок", "заячих вух", "курочих лапок", "віконців", "волових очей", "листочків", "драбинок", "кроκів", "пацюрочків", мозолисті руки наших селянок викомбіновували малі архитектори на такім крихкім матеріалі як шкаралупа яйца. Гуцульщина мала найбільше не лише узорів, але й переказів і легенд про писанки. Ось декілька з них:

"Перші писанки писала Мати Божа. Як Ісус був маленький, то любив грatisся писанками. Матінка Божа писала яйму іх золотою кисткою. Як Христа взяли на муки, Мати Божа писала писанки напотемки, вночі. Писанки виходили дуже гарні, бо Мати Божа, як писала, то плакала, слози її котилася з очей, де слізка на писанку капнула, там зробилася цяточка, тому то писанчарки ставлять до писанках цяточки. Написала жона писанок і понесла Пилато-

го, щоб не мучив Ісуса. Від Пилата довідалася, що Ісус уже розп'ятий. Мати Божа впала замліла, а писанки розкотилися по всьому світі.

Друга легенда так пояснює постання писанок: "Як жиди розп'яли Христа, то кров з його ран стікала на камінці під хрестом. З кожного камінчика постала крашанка. Мати Ісусової стояла під хрестом і плакала. На котру крашанку впала її слюза, з тої зробилася писанка."

Відколи Христа розп'яли, відтоді найстарший злив дух — Пекун стоїть прикований у безвістах до скелі на дванадцятьох ланцюгах. З тих безвістей він посилає кожного року своїх слуг, щоб довідалися, чи люди на землі в згоді живуть, чи діти батька-матір шанують, чи брати й сестри любляться, чи сповідаються і чи писанки пишуть. Довідавшись, що так, Пекун плаче й хоче зірватися з ланцюгів, але ковалі приходять і заклепують ланци, щоб він іх не розірвав. Як Пекун зірветися з ланцюгів, тоді буде кінець світу.

Шкаралупці з писанок або свячених яєць не можна викидати денебудь, лише у вогонь, у воду, часто іли свячені яйца із шкаралупою. Щоб не мати кілопоту із шкаралущою, то ті яйца, що ними мають розговлятися на Великдень, святять обтереблені.

Шкаралупу з писанок викидали в ріку, щоб вона плила з водою до Рахманів і так пові-

домляли іх, що вже прийшло свято Христового Воскресіння. Рахмани жили в бісурменськім краю і не знали коли Великдень. Вони святкували аж тоді, як побачили на воді шкаралупу з писанок. Рахманським Великоднем називали понеділок після Томіної неділі. Назва Рахмани належала мабуть тим християнам, що попали в турецьку неволю і справді могли не знати, коли Великдень. Саме слово виводиться з арабського "рахмані". Воно знаходитьться в корані і значить — блаженні.

З усього українського народного мистецтва на американському континенті писанки є найбільш живучі. Писанчарство не лише не занепадає, але навіаки — розвивається і здобуває популярність навіть між чужинцями. У великоднім часі

можна вже наші писанки побачити на телевізії, в магазинах і на виставових вікнах.

Писанкове назовництво ще не упорядковане. Часто одну й ту саму писанку називають різні люди різними іменами, або також різні писанки — одною і тією самою назвою. Але це не щодить красі писанок. Число писанчарок і писанчарів у Канаді й Америці росте з року на рік. Молодші вчаться від старших, організуються курси писання писанок. Є декілька гарних збірок по музеях і в приватних руках.

Закінчуєчи цю статейку, складаю ширу подяку проф. Д. Горняткевичеві за те, що дозволив мені покористуватися його цінною збіркою писанок і літературою.

ЦЕ є НІМЦІ!

21 лютого ц. р. німецький часопис "Зюддойтше Цайтунг", що виходить у Мюнхені, помістив статтю, в якій автор вжив прізвища сл. п. президента Української Народної Республіки Симона Петлюри, до якого редакція того часопису додала свою вияснюючу примітку — "український ватажок банд" ("Банденгойптиллінг").

Повідомляючи про цю чергову обиду, український мюнхенський часопис інформує, що протиукраїнські випади в цій газеті тривають уже 10 років.

БЛОЩІЦЯ ДОПОМАГАЄ РОЗПІЗНАТИ НЕДУГУ

Д-р Франц Пік з Віденського університету, що від чотирьох років веде досліди в Уругваї, впевнє, що рід блощиць "вінчукі", дуже поширеній в Півд. Америці, допомагає устійнити діагнозу недуги.

В організмі блощиці кристалізується кров людини і на ній можна розпізнати недуги, навіть такі як рак чи поліоміеліт. Покищо досліди д-ра Піка є тільки в експериментальній стадії.

Д-р В. Сенютович-Бережний

ХРИСТОС І АЗІЯ

Відомий мальтійський художник Микола Реріх дуже любив Азію, що в ній прожив велику частину свого життя і яку прекрасно вивчив під час своїх багатьох мандрівок. Він був не тільки мистцем, але й тонким знавцем душі Азії, містичизму і філософії її народів.

Реріх спостеріг, що ім'я Христа втішиться в Азії великою пошаною. В журналі "Inner Culture", Oct.-Nov. 1942, Los Angeles, він пише: "Кожний, хто широко входить у дружні взаємини з азіатами різних національностей і заслужить на іхню любов і довір'я, почуті численні легенди про Христа, — Божого пророка, великого Сина Чоловічого, що вмів відчиняти серця людей. Велика література — каже Реріх — присвячена в Азії Ісусу (Ісусові), написана не тільки християнами-несторіянами, але також мусульманами й індусами. Довгі й гарні пісні співаються про Христа в Кашмірі й Туркестані, іх можна також почуті в Бенгалії (Індія) і Тібеті.

У багатьох апокрифах оповідається про перебування Христа в Індії і Персії. Тібетські лами вірять, що писання про Христа находитися поміж священими книгами в Субургані.

Чув Реріх легенди про Христа від "бакші" (співець) в сартських степах, чув і від принца Караварського, що ними цікавився і іх залишки збирал.

"Ще ніхто — пише Реріх — не відкрив джерела цих легенд, але, якщо вони вийшли з несторіянських апокрифів, то дуже повчально в наші часи перевідчитися, з якою глибокою пошаною говориться в них про Христа."

Храм Христові в Пурі (Індія) став оживленим центром паломництва. Стоїть він у саді, в прекрасній місцевості поблизу Бенгальської затоки. Там кожного вечора читається псалми і Новий Завіт. Цікаве, що цей храм не належить до ніякого християнського віровизнання і постав з вільної ініціативи людей, які почитали Христа, але офіційно християнами не були.

Реріх зустрічав по багатьох азійських містах могили з хрестами, а також бачив хрести на старовинних ханських монетах.

Жан Герберт, автор поважної книги "Індуська духовість" (Париж, 1947), каже, що найбільшим християнським центром в Індії є Малабарське побережжя, де живе понад 800.000 християн.

Там звуть їх різно: несторіянами, сіро-халдейцями, назаріанами або томасітами. Ці християни вірять, що Христову науку приніс до них сам апостол Тома. Вчені довший час уважали це легендою, але новіші дослідники прийшли до висновку, що перебування св. Томи в Індії є дуже правдоподібне.

Томасіти з Малібару втішаються великою пошаною в Індії й посеред інших релігійних груп. Правда, вони розкололися на кілька сект, але не ворогують між собою, бо в Індії загалом панує дуже велика релігійна толерантність. Індія ніколи не знала релігійних війн і кожний може там шукати Бога шляхом, який вважає правильним.

Томасіти мають навіть свій університет у місті Тріхур.

На християнських новішої доби зупиняється не будемо, всього є іх більше 6,000.000.

Зате згадаємо тут історію одного індуса, що вивчав християнство і став великим прихильником Христа, хоч на християнство не навернувся. Звали його Рам Могун Рой. Він народився в 1774 році і походив з вищої бенгальської аристократії. Вихований при дворі Великого Могола, де тоді ще панувала персидська мова, Рам Могун Рой володів, крім рідної і персидської мов, ще мовами: арабською, санскритською, старо-хиддівською, грецькою, латинською і англійською. Будучи людиною багатою і впливою, на вищих урядових пос-

тах, він бачив темноту широких мас. Переконаний монотеїст, Рам Могун Рой енергійно боровся проти всяких забобонів та іноді жорстоких традицій (спалювання жінок на кости, разом з померлим чоловіком) і фальшивого розуміння Бога, яке наближалося до ідолопоклонства.

Знаючи докладно старовинну філософію і класичні твори індуської давнини, в яких є стільки перлин правдивої мудрості, він прийшов до висновку, що вивести свій народ з темноти можна тільки в співпраці з англійцями. Тому й увійшов з ними в дружні взаємини.

За життя цьому індійському патріотові пощастило зробити не багато, але овочі його діяльності виявилися щойно згодом.

Він був першим індійським аристократом, який зблизив християнство. В 1820 році він надрукував книгу: "Вчення Христа — це шлях до миру й щастя".

Але сам Рам Могун Рой християнином не став. До смерті він залишився монотеїстом і залиував товариство почитання Бога єдиного й невидимого.

Він помер під час подорожування по Англії у Бристолі 27. 9. 1833 р. На його могилі написано: "Щиро й твердо вірив у єдиного Бога, присвятив своє життя з глибокою відданістю культу Бога-Духа".

Духовними дітьми Рам Могуна стали численні передові індійці. Одним із найбільших індійських мудреців і праведни-

ків вже новішої доби є Шрі Рамакрішна.

Він народився в 1836 році в родині збіднілих браманів в Бенгалі. Замолоду був священиком одного храму біля Дакшінесвара. Жив аскетично, в пості і молитві Богу, що його безмежно любив. Любив Рамакрішна і Божий твір — природу, людей і всі звірата — корисні і шкідливі. Французький письменник Ромен Роллан, який написав "Життя Рамакрішни", каже, що цей індійський праведник був дуже схожий на св. Франціска з Асізі — по своїй вдачі, і фізично, і морально.

Вивчаючи великі релігії світу, Рамакрішна дійшов до висновку, що всі вони є шляхами до единого Бога, але кожний шлях є своєрідний і залежить від людей, що ним ідуть.

Раз в 1874 році його сусід індус Маллік, що мав садок біля храму, познайомив Рамакрішну з вченням Христа, прочитавши йому св. Письмо Нового Завіту. Це була перша зустріч Рамакрішни з християнством. Він захопився Христом і його наукою. Його серце було відтоді відкрите тільки для Христа і він жив тільки Ним. Вся його психологія перемінилася, він думав, відчував і любив як християнин і навіть перестав ходити до свого храму.

Рамакрішна розказав раз учням, що одного дня він роздумував про Христа в садочку біля храму. Нараз побачив перед собою людину поважного вигляду, з світлим обличчям і

чудовими очима. Здивований, не догадався спочатку, хто це. Незнайомий підійшов ближче і душа Рамакрішни наповнилася радістю, наче щось заспівало в ній: "Це Христос, який пролив кров свого серця за людей і їхнє спасіння. Це Той, хто страждав в ім'я любові до них. Це Він, вічна єдність з Богом. Це Христос — втілена любов". Христос поцілував індійського праведника і він запав в екстазу, втративши почуття земського буття.

З того часу, хоч Рамакрішна і не став християнином, але він глибоко повірив в божественість Христову. Щодня, вранці і ввечері, він палив перед образом Христа сандалове дерево (дає дим і запах як ладан).

Він вірив і вчив, що правда є тільки одна, Бог є також один, тому й мусить створитися повна гармонія поміж усіма релігіями. Він навчав: "Човен стоїть у воді, але вода не сміє проходити в човен, бо він затоне. Так і людина, живе на землі, але не сміє дозволити, щоб її наповнювали тільки земські інтереси, бо забуде і погубить душу".

Рамакрішна нічого не написав, але мав багато учнів. Помер у 1886 році. Учні, що записали вчення свого вчителя, залинували монаший орден, у проводі якого став улюблений учень мудрець, Свалі Бівекананда — людина з вищою освітою, з високої касти (кшатрия) — каста володарів і адміністра-

торів), гарний, незвичайно енергійний. Він декілька разів побував в Америці, відвідав Англію й інші європейські краї.

Вівекананд залишив по собі численні твори, а в доповідях знайомив європейців і американців з глибинами індійської філософії, поезії і релігійної літератури, інформуючи як іх розумів і пояснював Рамакрішна. Успіх Вівекананди був дуже великий. В Америці й досі існують засновані ним товариства (Веданта Сосаєті). У іхньому проводі обов'язково стоять монахи з вищою освітою, з ордену Рамакрішни, що виголошують доповіді на моральні, релі-

J. BOYKO

Real Estate & Business
Broker

383 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario

LE. 4-8821

Великий вибір хат, бизнесів
і фармів.

гійні і філософські теми, торкаючись у них глибин індійської філософії і покликуючись на засади вчення Христа, такі близькі до індійських.

ПОДОРОЖ ПАРАЛІТИКА ДОВКОЛА СВІТУ

Конрад Дюбе, 26-річний хлопець, що на другому році життя захворів на дитячий параліч, вибирається цієї весни відівідати краї Европи, подорожуючи на ровері. У двох останніх роках він переїхав уже вздовж і ві通俗 Kанаду та З'единені Держави, зробивши колесом 30.000 миль дороги.

Дитиною він шість років пролежав у лікарні. Опісля стан його здоров'я почав кращати і на десятому році життя він почав дещо говорити. Маючи сильну волю, він робив постійно фізичні вправи і у віці 18 років міг уже їхати ровером.

Під час подорожі по Канаді й ЗДА його гарячо зустрічали в кожному місті як зразок життєвої відваги, що може влити

надію у серця тисячів хворих та захотити їх силою волі і вправами поправити свій фізичний стан.

Дюбе говорить слабо (наслідок паралічу) і тільки французькою мовою. Але йому скрізь допомагають супровідні листи та статті, що появляються у пресі. Переїхавши всі східні провінції Канади, він поїхав до Маніトоби, опісля до прерійних провінцій, переїхав гори Рокі, звидів острів Ванкувер та побережжям Тихого океану заїхав аж до Каліфорнії, де йому влаштовано виступ у галівудській телевізії в товаристві чайпопулярніших артистів.

Хоч каліка, тримається байдуло і сповнений життєвої радості й оптимізму.

БЕРНАР БЮФФЕ — НАЙДОРОЖЧИЙ МАЛЯР

Роман цього молодого чоловіка, найславнішого з новоєнних мальрів, починається історією екзентричного доктора Morica Жіардена.

Це не був дентист, як усі інші. Стіки його кабінету юдальні були вщерть завішані картинами, найmodернішими, найбільш незвичайними. Його пацієнти зовсім не потребували ілюстрованих журналів, щоб заповнити свій час, ілюстровав-

ними були всі стіни довкола них. Жіарден мав пасію до мальрства. Перед картиною, що йому подобалася, він міг стояти годинами. Це завжди була добра картина. Його смак і критичне око визнав весь Париж.

Його замилування до картин народилося ще в 1913 році. Тоді він купив акварелю Руо за 200 франків, в тому часі це був для нього маєток. Цю саму акварель продали в 1953 році в галереї Шарплентіс за 5 мільйонів франків! В 1918 році він набув за буханець хліба картину тоді ще невідомого Моділіані. І так, картина за картиною, постав у нього справжній музей модерного мальрства. Хоч жив дуже скромно, він ніколи не продав ніжкої з картин: — "Це не мое, — казав, — я не маю права цього продавати. Я є тільки тимчасовим депозитором, бо ніхто не є власником мистецького твору".

Вмираючи в 1951 році на недугу рака, д-р Moric Жіарден залишив містові Парижу 420 картин, що варті багато сотень мільйонів.

У 1948 році Moric Жіарден засідав у жюрі, що мало визначити Нагороду Молодого Мальрства. Бернар Бюффе був ще тоді зовсім невідомий. Але глянувши на його "Сидячого пия-

Бернар Бюффе

ка", Жіарден зазнав якогось внутрішнього потрясения, що його не відчував вже від довгих років. Він вперся, щоб Бюффе дали нагороду.

— Що ж ви цікавого бачите в цьому пиякові? Він має вид гляду тупого чоловіка, що вичікує в каварні на когось, хто зовсім не прийде! — сказав один з сусідів.

— Ви помиляєтесь, — відповів йому сухо Жіарден. — Той жтось вже є тут. Це я маю з ним зустріч!...

Дискусія загострилась, нагороду признали кому іншому.

Обурений Жіарден зголосив свою димісію з жюрі і вийшов, тріснувши дверима.

Наступного дня він вже дряпався на шостий поверх до кімнати молодого мистця, що була всього на 2 метри завширшки. Хлопець сидів напів скучений на ліжку і малював. По кімнаті були порозкидані готові й ще недокінчені картини.

Жіарден чверть години оглядав картини, опісля годину тортугувався, і вийшов, купивши чотири полотна за 10.000 франків.

Уважливість Жіардена для молодого майстра зaintrigувала продавця картин й авторитет в галузі мистецтва — Еммануеля Давіда. Пішов і він до мешкання хлопчини на шостий поверх. Картини так його захопили, що він змісця підписав контракт з мальрем.

А Бернар Бюффе мав всього 20 років. Дитина війни, він тільки те й знав, що рисувати й малювати. Гратися він не вмів.

Бернар Бюффе: Зняття з хреста

Його батько, дрібний торгівець, вважав його за ледащо, нездібне до нічого.

Бернар вчився писати й читати, але науку він сприймав по своєму: буква "A" була для нього дзвоном, буква "B" — мамкою, буква "C" — кусником

кавуна. Образи він підставляв собі й під числа. По п'ятій класі ліцею записався на вечірні курси рисунків, згодом прийняли його до мистецької академії — славної "Еколі де Боз-Арт".

Перших сонячних днів він зазнав у Бретані, на побережжі океану. Це мати, неспокійна за його здоров'я, поробила щадності і повезла сина на кілька днів відпочинку. Щасливий він бігав по піску й рисував на ньому фантастичні образи. Нараз мати скопилася за голову: "Я маю сильний біль голови, вертаймося!" — У два дні пізніше мати померла на боліка в мозку.

В дні смерті матері, заливаючись сльозами, Бернар намалював драматичну картину зняття з хреста, де Пречистій дав вигляд і костюм матері, а себе представив в постаті св. Івана. В розпукці він знайшов свій власний мистецький стиль.

У 1946 році одна з галерій влаштувала йому виставку, але саме тоді була надворі негода, падав сніг, трамваєві робітники проголосили страйк, — дарма вичікував мальяр своїх гостей.

ІВАН ПАВИЧ

поручає

смачні ковбаси, шинки
Й вудженини

809 Queen St. W.
Toronto, Ont. — ЕМ. 4-0658

Після зустрічі з д-ром Жіарденом йому усміхається поволі щастя. Один з нових приятелів запрошує його в провінцію От-Прованс. Там на підгір'ї Альп він влаштовує своє ательє. Там творить ті полотна, що принесли йому славу і гроші.

Для широкого загалу Бернар Бюффе є сьогодні молодим чоловіком, що своєю хистою продукує банкноти. Найменша з його картин коштує сьогодні понад пів мільйона франків. Він незвичайно плідний. Маючи 28 років, він створив вже більше картин як Ренуар у 79 роках. Кожного року він влаштовує виставки, що іх дбайливо підготовляє і кожній дає якусь спільну тему. Остання виставка, влаштована в лютому ц. р., мала тему "Цирк". Майстер виставив 26 полотен, що іх ціна нагадала поміж 800.000 франків і 1,500.000. За час виставки галерея продала всі картини.

Бюффе купив собі прекрасну посілість Манін в лісі Монморенсі. Вона влаштована в стилі Людвіка XIII. Йому послуговують лакеї в ліберіях, дамаськими скатертями застелюють столи, що на них пищаються стравинки порцелями і кристали.

Він найбагатший із сучасних мистців. Та чи залишиться він також генієм в історії мистецтва? Признання за життя не завжди йдуть в парі з посмертною славою. Ван Гог за свого життя продав тільки одну картину, але залишився великим.

(мк)

ФЕДЕРАЦІЯ З ТИСЯЧІ ОСТРОВІВ

Розвиток подій і національної свідомості навіть найвідсталіших народів примушує світові імперії міняти політику й давати своїм колоніальним посілостям самостійність або широкі автономні права. Впродовж тільки одного місяця лютого ц.р. Британія визнала самостійність Малів (8 лютого) і створила автономну Федерацію Антіллів, що в найближчому часі займе місце в британській спільноті народів як незалежна держава. День 23 лютого, в якому запало це історичне рішення, залишиться національним святом цієї нової федерації, що в її склад ввійшли всі колишні британські посілості на Карабському морі, за винятком Гваделупи та Гондурасу, що більше вже теготіють до Америки як до Англії.

Гнізда морських розбішак

Британські Антіллі, чи як їх називано за часів Колюмба — Західні Індії, розкинуті на просторі півтора мільйона квадратних кілометрів океану. Вони зарисовують рід прямокутника між двома Америками, з довгою стрічкою із заходу на схід — від британського Гондурасу до Дівичих островів (це приблизно така віддаль як від Лондону до Москви), та дещо коротшим північно-південним рап'єм поміж Дівичими острова-

ми (франц. назва Іль В'єрд) і англійською Гваделупою (віддалення таке, як з Лондону до Відня).

Цей архіпелаг ділиться на три географічно різні частини: Ямайку у Великих Антіллях, Багама — на північному рамені і Малі Антіллі: острови Домініка, Св. Вінкента, Сент Люсі, Гренада і Гренадіни, що іхні пристані так часто гостили в себе розбіщацькі вітрильники, які поверталися з виправ, навангані золотом. Скільки то різновидності в цих островах і островіцах, починаючи від 11.424 квадратних кілометрів Ямайки, аж до 700 островів Банами й 600 островів Гренадінів. Тут зустрінете всі висоти аж до високих на 2.243 метри Блакитних гір на Ямайці, і всі особливості тропічного клімату. Їх єднають тільки нагальні катастрофи гураганів, трасення землі, вибухи вулканів і спільнота продукція цукру, кави, рукуму й бананів.

Зустріч усіх рас

Демографія цих островів характеризується головно високим числом народжень — часто й незаконних. Три мільйони людей живуть там — чорних і білих. Під час відкриття архіпелагу були панівними на Англійських островах дві раси: араваки на великих островах і караїби на малих.

Тип караїбського розбишаки

Араваки вигинули до кількох десятків років після того, як португальці запрягли їх до праці в копальннях. Натомість караїби, більш агресивні, довший час утруднювали життя білим поселенцям і зуміли ще цілі століття втриматися на островах Домініка і Сен Вінкента. З цього другого острова виселено їх при кінці ХVІІІ століття, після їхнього повстання проти Англії, поселивши їх на побережжі Гондурасу. На їхнє місце еспанці привезли чорних, а згодом поселено там також гвіїців.

Ямайка

Як відомо, Христофор Колюмб, відкриваючи Америку, причалив на одному з Банамських островів. Від нього походить більшість назв цих островів.

Острів Ямайка був відкритий

в 1494 році. В 1514 р. його заняли еспанці, винищивши тубильців. В 1655 р. острів перешов до англійців. У тому часі він часто падає жертвою морських розбишак (з них найвідоміший Генрі Морган). Англія передала цей острів Роял Африкан Компані, давши їй монополь торгові чорними невільниками. Тоді острів став найбільшим світовим ярмарком невільників. Ямайка із своїми 1,490.000 мешканців є в більшості чорною (77%) або мулатською. Столиця її єдине більше місто Кінгстон має всього 109.051 мешканців. До 1914 року перше місце в експорті Ямайки займали банани, а тепер висуялися наперед цукор і какао. Продукується також каву й кукурудзу. Особливо славиться малайський рум.

Багамські острови

Їх називають також з еспанського — Ллюбайос. Вони простягаються на просторі 1000 кілометрів. Деякі з них досить просторі, але є між ними й 700 островів, що мають разом всього 11.404 кв. км. поверхні. З них тільки 20 островів є замешкали. Столицею є Нассав на острові Нью-Провіденс. Острови Андрос і Абакос вкриті ще недоступними лісами.

Малі Антіллі

Британські малі Антіллі творять на півночі групу Leewards, що їх звуть також Островами під Вітром. Вони починаються

т. зв. Дівичими островами: 33 малесенські острівці, в тому тільки 11 замешкалих, що на них живе всього 10.000 жителів. Іхнім центром є самітній замок Ровд-Тавн на острові Тортоля. За вульканічні близнячі острови Сен-Крістоф і Нів та Монтсеррат змагалися Франція й Англія аж до року 1783. Цінні морські пристані Антігва, Барбади і Редонди замешкують 100.000 людей.

Поміж Гваделюпою і французькою Мартинікою є острів

Домініка з своїми 789 квадратними кілометрами поверхні і 60.000 мешканців. Там поміж чорними доживають свого віку 400 останніх караїбів (в цьому тільки біля 40 осіб чистої караїбської раси). Сент-Люсі з столицею Кастрі заселена 90.000 мешканців французького походження. Остаточно англійським став цей острів щойно в 1803 році. Сен-Вінсен, вульканічний острів, особливо славиться землетрусами і гураганами. Вкінці є ще Гренада і Гренадіни та

УКРАЇНСЬКА МОЛОЧАРНЯ

GREEN VALE DAIRIES LTD.

3156 Dundas St., W.
Toronto, Ont.

поручає знамените молоко і молочні продукти, а також першокласне морожене. Просимо замовляти телефоном ч. **РО 7-1728**, або домагатися в усіх крамницях!

Доставляємо до домів!

Барбад, що славиться продукцією цукру, меляси й руму.

Два останні острови молодої федерації — Тринідад і Тобаго різняться від усіх інших географічно, історично, економічно, і навіть релігійно, бо там панує гіндуська релігія.

Кожний з цих островів має звичайно губернатора й одну чи дві палати, залежно від важливості території, частинно вибирах, а частинно номінованих губернатором.

Де буде столиця?

Не так легко визначити столицю в такому зрізничкованому й розорошеному по морі краю. Там скрізь випливають наверх ще й расові та релігійні антагонізми.

У 1953 році делегати від поодиноких частин нової федерації погодилися, щоб столиця була в Гренаді (на цьому острові живе біля 70.000 людей), але тепер багато делегатів висловлюються радше за Порт оф

Спен, який є столичним містом острова Триніті, що є найбагатшим з островів у мінеральні скарби.

Не виключене також, що вібір впаде на Барбад, з огляду на рівновагу поміж расами, яка там панує.

Чому створено федерацію?

Населення архіпелагу зовсім не домагалося створення федерації. Навпаки, дехто, як напрінгіндуси, її поборюють, бо вони втрачають через неї свої впливи на поодиноких островах.

Ідея федерації вийшла від самого англійського уряду, який хоче цим сконцентрувати і сконсолідувати свої впливи в західній гемісфері, щоб противажити впливи ЗДА. Також єщадностеві міркування промовляють за федерацією, бо тоді заощаджується на адміністраційному апараті.

Як виглядатиме тепер правління федерації? — На чолі стоятиме губернатор. При цьому буде Державна рада, складена з 14 членів. Законодатна влада лежатиме в руках двох палат: сенату, складеного з 19 членів, іменованих губернатором, і з сойму, що буде мати 45 вибраних представників народу. Сенат вибере свого президента, а сойм свого президента, спікера і прем'єр-міністра.

Федерація Антіллів має особливе стратегічне значення, бо ця нова домінія контролює найближче довкілля Панамського каналу.

(мц)

МИСТЕЦЬКА ЗБІРКА П-ВА КОЧАНІВ

Одна з найбільших приватних збірок українського народного мистецтва належить в руках панства Кочанів у Джоліст (ЗДА). Ми поцікавились більше постанням цієї збірки і просили п. Осипа Кочана розказати її історію Читачам нашого журналу.

— "Вже дитиною я залишки збирал різні рідкісні предмети: коробочки від сірників, марки, відзнаки тощо — розказує п. Кочан. — Згодом мое замілування зосередилося на народному мистецтві і книжках. Залишивши Рідний Край ще молодим хлопцем, я привіз з собою за море кілька дорогих мені речей і книжок. При кожній нагоді я доповнював свою малу збірку.

У 1930 році я поїхав в Україну і там одружився із своєю знайomoю з молодих літ, що мала такі ж самі заінтересування. Ми їздили тоді по Гуцульщині й Бойківщині та купували що було в нашій змозі з нашого народного мистецтва. Ці скарби ми перевезли до Америки і тут почали влаштовувати виставки для американців, що дуже захоплювались нашою збіркою.

Першу виставку ми влаштували восени 1930 року в Чікаго. Під час світової виставки в Чікаго 1933 року ми злагатили нашу збірку різними експона-

Панство Кочані з кількома мистецькими речами

тами, закупленими в українському павільйоні. Тоді ми більше познайомилися з гуцульським мистцем Василем Якіб'юком, що незабаром продав нам цінну збірку старовинного гуцульського мистецтва. Це були важкі роки депресії і не було грошей, але ми позичили й таки цю збірку залишили.

Після цього ми почали влаштовувати більші виставки. В 1935 році ми мали гарну й успішну виставку, яка дала гар-

Українські радіослухачі!

Слухайте кожної неділі в год. 8.30 — 9.45 вранці мистецької української радіопередачі

ЮРІЯ ЛАВРІВСЬКОГО

на хвилі W. W. O. L. — 1120

ний прихід, що його ввесь вислано для Музею Визвольної Боротьби в Празі. У її влаштуванні допомагало кілька українських організацій, а найбільше Жіноче Допомогове Т-во. Всі працювали безінтересово, покриваючи всі видатки з своєї кишені. Ми також докладали тоді багато своїх грошей.

Того самого року ми мали кілька гарних виставок у Джоліст, виключно для американців (тут нема української громади). Опісля нас запрошуvalи з виставками по різних містах, як Чікаго, Дітройт, Віндзор (Канада), Нью-Йорк, Міннеаполіс, а навіть далеке Лос Ангелес. У Чікаго виставка відбулася в головній бібліотеці і впродовж двох тижнів побачили її тисячі

американців. Там також виставляли ми впродовж 5 тижнів наші писанки (масно їх 109, в тому 30 правдивих гуцульських, привезених з краю).

Двічі мали ми виставку в Дітройті. Одну з них, справді прегарну, в дівочім каледжі, допомогла нам влаштувати учителька мистецтва в тій школі, п. Марія Благідка. Другу — влаштовану на міжнародній виставі "Фрі Прес" відвідало понад 70.000 осіб.

Два роки тому мали ми велику виставку в Індустріальнім Музею в Чікаго. А малих виставок для поодиноких американських організацій ми мали безліч."

Справді збірка пп. Кочанів виконала велику роботу для пропаганди української справи і познайомила тисячі чужинців з нашим прекрасним народним мистецтвом і долею нашого народу.

"Це дало нам багато вдovolenia — каже пан Кочак — і не жалуємо ні нашого труду, ні грошей, хоч нераз неодного приходилося собі відмовляти..."

Хай маленькою заплатою за цю працю буде ця статейка в нашему журналі!

ПЕРЕСОПНИЦЬКЕ ЕВАНГЕЛІС

Це незвичайно цікна пам'ятка українського письменства ХVI століття. Воно датоване 1556 роком і писалося впродовж чотирьох років в одному з монастирів в Україні.

Відзначається великою майстерністю свого виконання. Евангеліє написане на 482 аркушах чудового пергаменту великого формату й розкішно орнаментоване. Рукопис є не тільки пам'яткою письма, але й зразком образотворчого мистецтва.

В одному із советських видань була загадка, що воно ще перевозується в Державній публічній бібліотеці в Києві.

ДАВ СВОЇ ОЧІ, ЩОБ БАЧИЛИ ДІТИ

Вся Італія вкрилася смутком, коли пронеслася 28 лютого вістка, що о. Карльо Гноккі помер у міланській клініці. Наступного дня не було газети, що не віддавала б пошани його геройській любові. Найбільший ліберальний щоденник "Іль Коррієре деля сера" присвятив о. Гноккі цілу сторінку.

Польовий душпастир

Народившись в жовтні 1903 року в Сан Кольомано біля Мілана, Карльо Гноккі закінчив середні й богословські студії та у віці 24 роки став священиком, спершу душпастирем-помічником, а згодом духовним опікуном молоді на католицькому університеті. Коли вибухла друга світова війна, дон Карльо Гноккі не хотів розлучатися із своєю молоддю і пішов з нею як польовий капелан дивізії альпейських стрільців на поле бою в Чорногорі, в Хорватії і в Україні.

Прийшли важкі хвилини кривавих боїв і відвороту на Східному фронті взимі 1943 року. Здесяtkована дивізія грузла в глибоких снігах при 40 ступенях морозу. Тоді побачив отця Гноккі посеред вмираючих воїків його учень — високий старшина і хотів узяти його на своє авто. Але капелян відмовився залишити свою частину і ділив з нею долю й недолю до кінця війни.

Заопікуйтесь моїми дітьми!

Це було останнє прохання до капеляна від багатьох вмираючих воїків. Його здійснення стало ціллю життя о. Гноккі.

Як тільки дещо унормувались відносини по війні, о. Карльо Гноккі з фінансовою допомогою однієї багатої жінки влаштував дім для воєнних сиріт в Ароціо (Лісьонбардія). До того дому привезла раз одна маті з водою дитину, що ій міна відірвала обидві ноги. Як було її відривати? Дитина залишилася. Нещастя матері й дитини так зворушило о. Гноккі, що він вирішив зайнятися тільки дітьми — воєнними каліками.

Сьогодні, в хвилині смерти о. Гноккі, його установа має вісім домів (в Мілані, Римі, Туріні, Флоренції, Пармі, Генуї, Сальерно й Інверіго), де 2.000 дітей — воєнних калік мають усе потрібне: лікарську опіку, виховання, науку, вивчення ремесла.

Проповідник милосердя

Був час, коли о. Гноккі затягнув величезні довги, щоб тільки дати все потрібне своїм вихованцям. Він порушував небо й землю своїми благаннями.

Глядіть — говорив він до відвідувачів — кості цих дітей ростуть, дарма, що вони поламані. Ростуть навіть чиколотки і поврізувані кікти. Для цих дітей треба давати більше як для

старших калік. Тут частіше потрібні нові операції, дітей треба виховувати і вчити!..

І пили пожертви широким руслом. Постали товариства: "Приятели Арозія", "Федерація для дітей-калік", "Фундація для молоді". Широко відомими стали книжки о. Гноокі "Христос між альпейськими стрільцями" (спомини з війни), "Виховання серця", "Віднова людської особовості".

В останніх роках доми о. Гноокі почали опорожнюватись, діти підростали, вивчались практичних зайнять і включалися в звичайне життя, знайшовши заробіток. Отже о. Гноокі знайшов інших дітей, що потребували опіки — хворих на дитячий параліч (поліоміеліт).

Дав свої очі сліпим

Втомлений важкою працею і турботами, о. Гноокі одного дня відчув у своєму організмі поважнішу недугу. Лікарі ствердили, що це рак шлунка. Недуга була передавнена, всікий порятунок був неможливий.

Напередодні смерті о. Гноокі покликав свого приятеля, славетного окуліста д-ра Галеаццо: — "Обіцяй мені зробити все можливе, щоб одне з сліпих дітей могло бачити моїми очима. Мої очі надивились на стільки восених страхіт: вони бачили дітей без рук, без ніг, на куски порваных танками й бомбами. Я бажав би, щоб по моїй смерті мої очі далі дивилися на світ, але через кевинну душу дитини, на речі гарні й радіс-

Сільвій й Амабілля, що бачать світ очима о. Гноокі

ні, на кращий світ!"

Все життя мріяв о. Гноокі побачити чудотворний Люрд, але його бажання не здійснилося. Коли він лежав на смертній постелі, поїхало до Люрду четверо його вихованків — просити Пречисту про чудесне відновлення іхнього добродія. Але ні їхня просьба, ні молитви 2000 дітей по домах-сиротинцях не були вислухані. Отець Гноокі помер. Не вмерли тільки його очі!

"Я бачу, Боже, я бачу!"

Професор Цезаре Галіаццо, директор офтальмологічного інституту в Мілані, виповнив обіязанку, що й дав о. Гноокі: зняв з очей вмираючого рогівки і

перещеплив їх на очі двоїх сліпих — дванадцятьрічного хлопчика Сільвія Колагранде і сімнадцятьрічної дівчини Амабілі Баттістелльо.

Рішення, чи операція вдалася мало запасті 8 березня. Але вже попереднього дня, під час лікарських оглядів, проф. Галіаццо нагло сказав до асистента:

— Скиньте хлопцеві бандажі! Не ждучи на виповнення на-казу, сам нервово зірвав опаску, потім вправно знів охоронну мембранину на очі і спітав хлопчину:

— Чи ти бачиш?
— Так, я бачу, я бачу, Боже мій, я бачу! — закричав хлопець.

— Пожди, пожди! — сказав лікар. — Що ти бачиш?

— Я бачу день!
— Глянь на мою руку: скільки пальців ти бачиш? (І професор заховав в кулаці два пальци).

— Я бачу три пальці.
Опісля він повторив пробу з двома, п'ятьма і чотирма пальцями.

Щойно тоді відігнув: — Славити Бога, пощастило!...

Дівчина також бачить!
Хлопцеві наново наклали опаску, щоб не перемучувати око відразу.

Коли хлопчина весь час щебетав від радості, неспромож-

КНИГАРНЯ И КРАМНИЦЯ

BAZAR CO.

1615 Dupont St.
Toronto, Ont., Tel. LE 1-2197

має всі українські видання й книжки, українську й чужомовну пресу, шкільне й канцелярійне приладдя, грамофонні плити тощо.

Осьсливо поручаемо нашу французьку косметику та наші галантерійні товари (светери власної продукції!)

ний висловити своє щастя, в тій самій кімнаті дівчина Амабіля застигла у вижиданні, чи їй усміхнеться ясне сонце.

З нею професор був обережніший і відкрив опаску щойно наступного дня. Повторилася та сама сцена: Амабіля також побачила! Але її радість була стримана. Вона народилася майже сліпою і не знала ціні світла. Виросла в світі темряви і до інших обставин її треба було щойно призвичаювати. Її щастя розціло аж за кілька днів.

Того самого дня на могилі о. Гіоккі виросла гора живих цвітів. На верху пишалися дві китиці білих троянд: від дівчинки і хлопця, що очима свого опікуна-святця побачили красу Божого світу...

М. К-ий

ПО РІДНОМУ КРАЮ

НА СТРАДЕЦЬКІЙ ГОРІ

За 20 кілометрів на захід від Львова, над річкою Верещицею, стоїть стрімка й висока Стадецька гора. Колись, коли була вона вкрита густим лісом, приблукалися до неї княжі стрільці. Згодом постала там оселя, що їй й названо Стрілісками. Ще пізніше, десь в половині XI сторіччя, зайшов туди чернець з Києво-Печерської Лаври, зібрав довкола себе інших ченців-постників і почав з ними хувати в скелі підземний монастир. При кінці XI сторіччя ця важка праця була закінчена.

І досі збереглися ці підземні монаші келії. Входите до передсінка (тепер переміненного на церковню) і бачите лавку воротаря, який беріг, щоб ніхто чужий не зайшов до Лаври. Далі праворуч бачите кілька ніж, що були спальнями для ченців, а ліворуч — печерську церковлю. В ній під лівою стіною, витесаний з каменя, проскомедійний стіл, біля нього камінний столець для сповіді. При головній стіні камінний престол. До останньої війни береглися навіть на стінах дві ікони: Христа-Спасителя, терням увінчаного і св. П'ятниці. А біля церковці є келія затворника, з одним-однією віконечком, через яке з церкви подавали юму св. Причастя і скупу іжу.

У віддалі 34 метрів від входу хідник роздвоюється: той праворуч називається "до керниці", а той ліворуч — "до Києва". Збереглася легенда, що він сполучує Лавру з Києвом. Ка жуть навіть, що колись давно пустили в коридор зайця і він по двох тижнях вибіг у Київ.

Як Крашевські пояснюють цю легенду в 1840 році так, що український народ в Галичині, втративши сполуку з святым містом Києвом в наслідок розподілу українських земель, потішався тим, що існує бодай підземна сполука між двома Лаврами. Як далеко сягають підземні коридори, досі нікому не пощастило устійнити. Збереглося лише чимало переказів про сміливців, які пробували збегнути цю таємницю: про двох хлопців, що два дні мандрували під землею і з нічим повернулися, або про дівчину, що цілий рік блукала і вийшовши, розсипалася в порохно.

На горі, над Лаврою, було городище, з якого залишилися тільки сліди, і стояла церква, як сьогодні стоїть.

У 1243 році відігралася під цією горою жахлива трагедія. На українську землю напали татари. Один з відділів затримався саме поблизу Стріліск. Населення скрілося до підзем-

них коридорів Лаври і було б переховалося, коли б не чийсь нерозважний вчинок. Саме пройшов побіч входу самітній татарин. Когось засвербіла рука і випустив стрілу з укриття, надобавок не потрапивши в ціль. Татарин покликав орду. Татари обстутили Лавру і завізвали мешканців вийти з укриття. Коли ж скріпі люди не послухали, вони підклали при вході вогонь, щоб видусити всіх димом.

Бачучи лихо, священики - монахи, що були в горішній церкві вгородищі, вийшли у св. ризах і впавши на коліна пе-

ред ханом, благали його пощасти невинних. Лютий хан відповів, що він іхньою кров'ю гаситиме розложений вогонь. Татарва кинулася на ченців і всіх повбивала, а в печерах задушилося понад 2000 людей.

Довгий час не було на тому місці нікої оселі. А коли побудувалася нова, то її прозвано вже не Стрілісками, а Стадчанем, на згадку великого страдання, що там відбулося.

Розказує ще одна легенда, що коли відійшли татари, на Стадецьку гору зійшла Пречиста і довго оплакувала її жертві.

М. В.

У ПОГОНІ ЗА УРАНОМ

З новими методами використовування атомної енергії для мирних цілей у лабораторіях і лікарнях росте з дня-на-день вартість урану. В ЗДА вже не тільки в книгарнях, але навіть у звичайних дрогеріях дістанете популярну брошурку: "Як шукати урану?" На наших очах відбувається погоня за цим рідкісним металем, що нагадує погоню за золотом з половиною минулого сторіччя.

Тільки є велика різниця поміж тими одчайдухами XIX століття і теперішніми пошукувачами. Ті йшли з джаганами на плечах і пістолями за поясом, везучи на мулах харчі й постелю, а ці ідуть через пустелі й каніони на джіпах, або пролітають над ними в літаках,

тримаючи в руках, замість великої пістолі на шість куль, чи сельник Гайгера. Колись не рідко траплялися спори за той самий терен й виникали конфлікти, що іх вирішували вістря ножів або кулі рушниці. Наповнивши золотом мішечок, чи скриньку, щасливець іхав до найближчого міста (нераз було воно на віддалі кількох сотень миль) і там швидко визбудувався свого важко здобутого шляхетного металю, продавши його за безцін проворнішому "пошукувачеві золота" або прогулявши в кабаретах чи домах гри.

Сьогодні уряд відчинив у батькох місцевостях свої бюро, де кожний, хто відкрив уран, може дістати всі потрібні гарантії і концесії, зобов'язавши

віддавати 10-15% вартості продукції мінералу.

Три міста "Чотирокутника"

Найбагатшою в уран є високорівня Кольорадо, що простягається на чотири американські стейти: Кольорадо, Юта, Аризона і Нью-Мексіко. Іхні кордони перетинаються під прямим кутом, тому й названо цей район — "Чотирокутником".

Тут три міста стали величими центрами уранової продукції: Гренд Джанкшен, Мовб і Солт Лейк Сіті.

Гренд Джанкшен, положене при зливі Кольорадо й річки Ганнісон, має всього 17.000 мешканців. Воно набрало значення, коли Американська комісія атомної енергії — єдиний консумент цього металу, проголосила це місто своїм центром закупу урану. Тоді прийшлося у Джанкшен відкрити нові готелі й ресторани, побудувати банки й нові магазини. З усіх боків поз'їздилися торговельні агенти, що почали скуповувати й продавати акції. Приміщення урядів не могли помістити цієї юрби, отже торгівці перенеслися до ресторанів і барів. Бари почали усталювати собі свої статути. І так в одному з барів читаємо, напр., такий напис: "Тут обговорюються тільки справи понад 100.000 доларів!"

Мовб — це дуже мале містечко в стейті Юта, стиснене на дні вузького каніону, що його схили багаті в уран. По стоках мешканці цеї оселі зга-

дують пророцтво Брайгема Юнга, провідника мормонів, що в 1855 році намовив своїх товаришів залишитися на тому місці, хоч золота вони там не знайшли. Він тоді сказав: "Вірте мені, залишиться на цій землі. Прийде час, коли вони принесе вам багатство!" Його була правда. Сьогодні в Мовб живе чимало мільйонерів — нащадків колишніх пошукувачів золота.

Мовб не сполучене з американськими центрами ні повітряною, ні залізницею сполучкою. Дістатись туди можна тільки звичайно битою дорогою. Приміщені у ньому також немає за багато. Купці й торгівці, що там масово поз'їздилися, мусили побіч старої оселі побудувати з шатер нове місто. І це досить інтересно бачити, як то на скриньках від мила і на баньках від оліви, що служать за бюрка, переходят з рук до рук сотні тисяч доларів.

Біржа на уран

Це місто Солт Лейк Сіті — столиця Юти, є осідком уранової біржі, де обмірюється торговельна ситуація і де надається концесії. Щасливе відкриття багатої жили мінералу в одній хвилині родить мільйонерів, і, навпаки, нагле вичерпання покладу тисячі багатих людей чинить жебраками.

Сkrізь, в банках, каварнях і ресторанах постійно виставлені чорні великі таблиці, що на них завжди нотуються кожночасну висоту акцій.

У Солт Лейк Сіті тільки впродовж одного літнього дня минулого року перейшло з рук до рук 7 мільйонів акцій. Там у споживчих магазинах, замість купонів на цукор чи де-

серовий сервіс, дають покупцям купони на акції урану.

Там все оцінюється і все узaleжнюються від звишки чи спаду акцій, — і настрій, і здоров'я, і життя. (мк)

Портрети наших читачів

ОЛЕНА ЛУКАШ

Тішаться успіхами своєї старшої донечки батьки Олександр і Наталка Лукаші. Пишуться нею тепер і українці Чікага.

Сім років тому, батьки Олени разом з п'ятьма дітьми приїхали до Америки.

Важкі були початки. Але пощастило подолати труднощі і з великою родиною жити в спокії та достатку.

І втіху родині принесла донька Олена.

Олену Лукаш Бог нагородив розумом і вродою.

Одною із перших з відзначенням в 1953 році Олена закінчила Чікагську гімназію.

Зразу ж вступає до університету. Іспити усі складає на відмінно і одержує стипендію.

В університеті усі її знають як українку, від неї багато вже довідалися про наш край і народ. Професори подивляють її і їм просто не віриться, що вона за такий короткий час блискуче опанувала мову, вчиться краще інших студентів і прикладна в усному.

Якось в товаристві українських дівчат Олена сказала: — Я вступаю до університету, щоб працювати колись на доб-

ро нової батьківщини Америки, а ще більше, щоб усі поважали нашу націю і допомогли Україні стати вільною.

Олена активно працює в українських молодіжних організаціях.

Із усіх наших журналів найбільше любить "Ми і Світ".

А. Т.

ФАРМА ЗМІЇВ

Весна. Зимою власники цієї ферми трохи перепочили. Їхні вихованці були надзвичайно чесні. Усю зиму проспали собі спокійнення і, лише тепер, коли весняне сонечко почало промінням своїм їх лоскотати, то і про себе нагадали. На нашій дивній фермі почались жваві господарські роботи.

Закортіло і нам оглянути такого роду "фермерську" господарку. На Україні такого не доводилося бачити.

При самій 15-й дорозі в Пенсильванії, поблизу міста Тормонт, розмістилася відома в Америці ферма зміїв.

Місцевість тих околиць дуже гарна. Нагадує нам джунглі — дикий ліс, колючі кущі, оголе-

Українці Євген С., наадет Сергій і з мамою Іреню Т. на фермі зміїв.

ні брили каміння, дика гірська річечка.

Вхід до ферми зміїв

Королівська хобра із фарми зміїв

Платимо вступне і з чуттям якогось невідомого страху заходимо на фарму.

В невеликому дерев'яному приміщенні живуть в клітках змії. Це змії далекого півдня. Місцеве підсоння не дозволяє їм жити на волі, як іншим, і їм суджено перебувати в клітках.

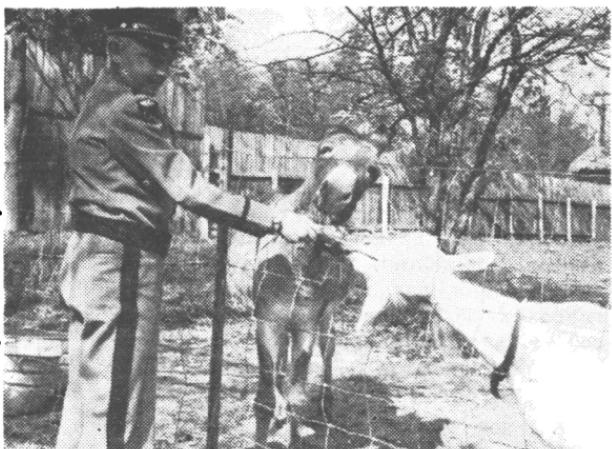
З усього світу попривозили зміїв сюди. Тут їх розплоджують, виховують, а потім про-

дають до зоопарків, шкіл, лабораторій тощо.

Ось, нашу увагу привертають коральові змії з родини індійських кобр. Коли б вони не були отруйливими, то найкраща красуня не погордилася б обвіти цю істоту навколо шії, замість дорогоцінного намиста. Коральові змії, здається, найгарніші представники царства плазунів. Змій цей вкрадений

Ці мешканці фарми зовсім не страшні!

КРЕДИТОВА СПЛІКА

ПРИ УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВІ, 278 Бетирст, ЕМ. 8-4227, приймає вклади на 5%, — уділяє позики на купно дому чи підприємства на 6½%.

Урядування щодня від год. 9 рано — 3 попол. Крім того в понеділок, середу й п'ятницю від 7—9 год. веч. В суботу від 10—12. Кредитовий Комітет приймає в понеділок і п'ятницю ввечорі.

Купці можуть відкрити в нас біжучі конта. Нашими членами можна послуговуватися як банківими! Позики й ощадності в нас асекуровані, і, на випадок смерті члена, родина не покриває його довгу, а ощадності ії виплачуємо в подвійній висоті. Всі вклади заасекуровані в нас від влому і крадежі. Приймаємо й преміюємо щорічними нагородами дітей — членів кредитівки!

Інтерес Ваш і Ваших найближчих вимагає, щоб Ви стали членом нашої кредитівки!

широкими кільцями: блакитне, жовте, блакитне, жовте, кораллове, жовте і все в такому ж порядку кольорів.

Довжелезні удави, що без труду можуть задавити коня, гігантські вужі, десятки відмін гадюк, змії дракони — вороги пташиних гнізд, нарешті королівські кобри, яких найбільше є на фармі, і незчислиму кількість зміїв, що живуть собі на волі, можна побачити тут.

У лісі побудовано великі цементові заглибини, що нагадують басейни для води. В тих глибоких заглибинах і живуть собі вільно зміїні родини.

Нас попереджують, щоб не класти рук на стіні тих "ба-

сейнів". Хоч, правда, в цю пору вони ще напів сонні, але важко за них поручатися. Хоч змії і не можуть лізти по прямовісній стіні, проте бували випадки, в літній час, коли де-что із них стрибати захотів.

Очевидно, щоб була якесь розрада, а не лише напруження, на фармі живуть мавпи, які із своїх кліток, разом із маленькими мавпенятами, вчиняють галас, коли змії починають ворушитися.

Добрий дохід приносить ця "господарка", але мало є охочих бути весь час із такими небезпечними тваринами.

А. Т.

Для наших читачок

ЩО ТОБІ ГОВОРЯТЬ ЗОРІ, ГАРНА ЖІНКО?

Рак
місячний тип від 21. 6. — 21. 7.

Це тип найбільше жіночий і ніжний, саме про таких жінок мріють мужчини-оборонці.

Шкіра гарна, чиста, як кров з молоком, однаке без великої відпорності. Наскірок тонший, м'язи м'які, нахил до набрякання, через велику кількість міжклітинних речовин. Еластичність слаба. З віком лице набирає запалого і зів'ялого вигляду.

Хоча тип "Рака" належить до роду темпераментів флегматичних і дуже радо сходить з дороги всім невигодам і турботам, він з природи обдарований незвичайно живою нервовою системою. Тому перевтома, недоспані ночі, невигоди, клопоти й переживання можуть перемінити квітучу постать у зів'ялу.

"Раки" — це жінки симпатичні й промінюють своєю красою. Однаке по 35 році життя починає никнути іхня краса, якщо вони цьому не запобігають. Шкіра стає неначе запорошена, волосся тратить блиск, частенько під очима творяться мішочки й тіло починає грубіти. Завдяки своїй вигідній вдачі, жінки з під цього знаку резигнують і не стають до боротьби за свою красу. Але при добрій

волі вони можуть багато дечому зарадити. Передусім повинні вправляти гімнастику, спорт — плавання, яке для них вимірює, і дбати про дієту. Фінляндська савна стане ім у великий пригоді.

Для лица — робити скріплюючі мускулатуру маски й масажі. Більше зимної води, як теплої.

Це тип жінки найбільше поширеній посеред слов'ян.

Лев
сонячний тип від 21. 7. — 22. 8.

Жінки з-під цього знаку відрізняються своєю репрезентативністю, великолітністю та своєю величністю. В більшості в них округле лице, що дещо нагадує кота. Добре збудовані, мають гарну, свободну й невимушенну поставу.

Шкіра, як у майже всіх сонячних типів, суха, вразлива й легко подразнюється. Але зате мускулатура добра й еластична. Наскірок дуже тоненький і ділкатий. Косметичні препарати для "Лева" мусить бути з найкращих складників і найкращої якості. Тому, що іх міміка дуже жива, а шкіра суха, — виявляється нахил до зморшок. Жінки цього типу мусить завжди накладати багато від-

КОСМЕТИЧКА

ОЛЬГА КОЛЯНКІВСЬКА

(французький і німецький дипломи)

6 Sylvan Ave.

Tel.: LE. 6-8378

Toronto, Ont.

Тривала ондуляція, плекання і масажі лиця, повне усування волосся і бородавок, манікюри, фахові поради. На базання обслуга по домах.

Домовляйтесь телефоном у вечірніх годинах!

живного крему, щоб запобігти висушенню й ряпавості шкіри і затримати її м'якість, гладкість і гарний вигляд. Без цього шкіра в'яле і старіється передчасно. Але одночасно — це незвичайно вдачна шкіра для плекання. І якщо вона не занадто знищена, в скорому часі можна її привести до добrego вигляду. Ці жінки повинні також звернути увагу на циркуляцію крові та нервовий стан. Тоненький насірок іх не лу же добре хоронити, капіляри, під впливом зовнішнього тиску і зміни температури, тріскають і тоді твориться червона сітка на щоках.

Маски й масажі для "Лева" повинні бути успокоючі.

COLLEGE STUDIO

PHOTOGRAPHER

ВЛАСНИК І. ЯРМОЛЮК

499 College St. Toronto, Ont.

WA. 2-2507

Дівчата

місячний тип від 22. 8. — 21. 9.

Жінки народжені в цій декаді, як і ті з-під знаку "Бика", затримують аж до шістдесятого року життя шкіру гарну, з мало викарбуваними зморщками. Їм часто докучає забурення в переміні матерії та травленні, а з цим і нахил до грубин. Тому легко ім стати вегетаріянками.

Шкіра добра, витревала, але без рожевого забарвлення, часто товста, з грубим насірком.

Активні, завжди зайняті і господарні, вони не мають часу на такі "вітребеньки", як косметика. Однак і їм треба себе "консервувати", так як це вони залишки роблять з городиною й овочами. Косметичні препарати слід ім добирати так, щоб вони не шкодили шкірі, себто не були за гострі. Бо навіть цю гарну й витривалу шкіру можна знищити. (Далі буде)

О. Колянківська

ПЕРЕЛІТ ПТАХІВ

Навесні, на початку квітня, в Україні часточується пізно ввечері або вночі десь високо в небі герготиня диких гусей, курликання журавлів, мелодійний свист кулика-кроншнепа.

Летять птахи. Куди й чому летять вони вночі? Що змушує їх крізь темряву й негоду летіти навесні на північ, восени — на південь?

До перелітних птахів належать качки, кулики, чайки, крячки, пастушкові птахи. Їх же не на південь голод, бо відомища, де живляться всі ці птахи, замерзають. Ім не ходід страшний, як думали раніше, а брак кормів, коли замерзають ріки, озера й болота.

Довгий час невідомо було, де ж зимують перелітні птахи. Але наприкінці XIX століття вчені знайшли точний спосіб вивчення перельотів. Він полягає в тому, що птахові на ніжку надівається легеньке металеве кільце з лаписом про місце і час кільцювання.

За допомогою кільцювання вдалося визначити, куди летять вони зимувати, з якою швидкістю, якими шляхами. Виявилося, наприклад, що наша звичайна сільська ластівка зимує в Південній Африці і пролітає 4.000 — 7.000 кілометрів. Там же зимує всім нам відомий житель населених пунктів — білий лелека, іскравожовата іволга, маленький хижак з роду горобиних — сорокопуд і інші.

Стас зрозуміло, чому ці пташки так рано відлітають з нашої

місцевості і так пізно повертаються навесні. Вони двічі на рік пролітають колосальний шлях, що перетинає з півночі на південь два великих материкі.

Та не всі птахи відлітають взимку тільки на південь. Багато з них (особливо водоплаваючі) летять на південний захід, на захід і деякі навіть на північний захід, дуже небагато птахів летять у південно-східному напрямі.

Раніше вчені вважали, що у птахів існують свої, так би мовити, "биті шляхи", яких вони неухильно дотримуються. Пізніші дослідження показали, що переважна більшість видів птахів летить суцільним "широким фронтом", дотримуючись тільки певного напряму і вибираючи такі місця, де більше поживи.

На місцях зимівлі птахи поводяться зовсім не так, як на батьківщині. Вони не розплоджуються, навіть не співають, ходять табунцями, не паруються.

Один з найцікавіших моментів, пов'язаних з проблемою перельоту, є орієнтування у просторі. І справді, гідна подиву точність, з якою птахи знаходять потрібний ім напрям і, пролітаючи сотні і тисячі кілометрів, потрапляють у ті ж самі, рік у рік, постійні місця гніздування. Кільцюванням встановлено, що лелеки, ластівки, шпаки і багато інших птахів повертаються після пере-

льоту не тільки в ту місцевість, де жили минулого літа, але навіть у ті самі гнізда, на те саме дерево чи кущ. Ця здібність птахів орієнтуватися в просторі давно відома людям і привела до думки використати голубів для поштового зв'язку. Дослідами, проведеними з голубами, кричками, ластівками, доведено (хоч це питання не цілком з'ясоване), що орієнтування у птахів пов'язане з розвитком органів відчуття, особливо органу зору. Тонке сприйняття зовнішніх подразників — звукових, зорових, можливо, навіть відчуття рівноваги, допомагає птахам точно орієнтуватися в просторі.

Але чим же пояснити саме явище перельоту птахів? Як могли виникнути масові перельоти?

У віддалену від нас епоху існування землі — так званий третинний період — на території всієї Європи був теплий, вогкий клімат, подібний до того, який тепер спостерігається у субтропічних країнах. В шарах ґрунту, що відкладалися за цей час, вчені знайшли пальми, лавр і багато інших теплољубивих рослин. Значить, тут були густі вічнозелені ліси!

З погіршенням клімату птахи почали поступово відкочовувати на зиму з північних областей в тепліші, відлітаючи далі й далі, в міру збільшення холоду. Навесні вони повертались. Так виникли перші перельоти птахів.

На початку дільшого геологічного періоду — четвертинного — похолодання збільшилось і дослігло місцями такого рівня, що відтіснило багато ви-

дів найбільш чутливих рослин і тварин.

За цей час багато північних тварин (як от північний олень, песець, біла куріпка і інші) заходили дуже далеко на південнь у ті місцевості, де тепер вони не водяться.

Під час цього похолодіння велика кількість птахів, особливо комахоїдні і водяні, потрапили в надзвичайно важкі умови існування. Багато видів зовсім вимерло, інші були витиснені в теплі країни. Така доля, наприклад, спіткала струса, який водився у нас на Україні наприкінці третинного періоду.

В південних районах нашої країни наслідки четвертинного похолодіння менш позначились і багато птахів залишилось там.

Минали сотні тисяч років, клімат знову почав змінюватися на краще. Зими ставали теплішими, умови для існування тварин кращали. І от, разом з іншими тваринами, птахи почали розселятися все далі й далі на північ. Однак тут, на нових місцях, вони могли жити тільки навесні і влітку, коли можна добувати корм. На зиму вони відкочовували знову в тепліші області. Так виникли щорічні перельоти.

Виходить, що перелітні птахи повторюють шляхи розселення в минулому. Адже деякі птахи летять не на південь, а на захід чи схід, додаючи, здавалося б, непотрібну, величезну відстань. Так невеличка пташка вівсянка, що живе в лісовій смузі Європи, зоссени летить не на південь, а на схід, майже через усю Азію, і зимує в Індії і в Індокитаї.

Таку ж путь роблять щороку вівсянка-рамзес, зелений вівчарик і деякі інші пташки.

Було б зовсім незрозуміло, чому ці пташки летять таким довгим і незручним шляхом, коли б ми не знали, що він в загальних рисах повторює розселення видів. Справді, перелі-

чені вище пташки розселяються ще й тепер із сходу на захід і в Європі вважаються чужинцями. От чому вони летять зимувати не просто на півден, кудись в Африку, де є багато зручних для них місць, а через уесь Сибір в Індію або в Південний Китай.

М. В.

ВІДПОВІДАЄМО НА ПИТАННЯ

п. Я. Возникові, Франції

1. Постання назви "Троїнський кінь" таке: В старовинній грецькій епопеї "Іліаді" розказується, що коли греки під проводом короля Агамемнона вже 10 років безуспішно облягали місто Трою, Одісей порадив збудувати величезного дерев'яного коня, залишивши в його нутрі вояків, а самим нібито відступити. Коли троянці затягли коня до міста і поснули, греки вийшли з коня і відкрили брами, що через них вдерлоки грецьке військо й заволоділо Троєю. Звідсіль вислів "троїнський кінь" на означення підступу.

2. "Ахілева п'ята": — Це теж з історії Троїнської війни. Лицар Ахіль, за віруванням греків, був сином короля Пелея і богині моря Тетіс. Дитиною ще був скупаний у чарівнім плині, що вчинив його тіло відпорним на всі ударі і стріли. Вразливою залишилася тільки п'ята, за яку мати, купаючи, тримала сина. Згинув, постріленій саме в ту п'яту. Звідтіль назва "Ахілева п'ята" на означення вразливого місця.

3. "Гордійський вузол" — вузол зав'язаний фригійським королем Гордіоном. Було повірі, що хто його розв'яже, запанує над Азією. Александр Великий в 333 році перед Христом розтязав його мечем. Залишилася назва "гордійський вузол" на означення важкого завдання.

4. Римська імперія закінчилася з усуненням останнього цісаря Ромулоса (Августулюса) в 476 р. по Христі. Найбільш тягло репрезентували опісля римську владу Папи, що побіч духовної мали також у руках світську владу. Нова римська держава поставала постепенно впродовж віків.

5. Богиню справедливості мають із зав'язаними очима на знак безсторонньої, "сліпої" справедливості, а вага на те, щоб важити добро й зло.

6. Чому ми не маємо загального національного проводу на еміграції? — Найідеальніші (якщо взагалі можна говорити про ідеальних людей) суспільства бувають поділені відповідно до націй, які мають свою державність, ці внутрішні непорозуміння невидні назовні, бо є влада, яка їх регулює. Еміграції не мають ні своєї влади, ні своїх санкцій, тому її роздрібнюються на десятки й сотні груп. Українці тут не вином, ні кращі, ні гірші від інших.

Сторінка філателіста

УКРАЇНСЬКА КАНАДА У ФІЛАТЕЛІЇ

Однією галуззю філателії є колекціонування повністок, тобто кверт, листівок і складаних листів, офранкованих і перепечатаних поштовими печатками.

Українським філателістам належно цікава збірка листів, перештемплюваних канадськими поштовими станціями, що носять назви українського походження, принесені з України.

Заклавши свої оселі серед канадських пралісів, українські поселенці з часом зверталися до міністерства пошти з проханням відкрити в них поштову станицю. Міністерство звичайно просило емігрантів підшукати назву для станиці і людину, яка вела б поштовий уряд. Це питання вирішували збори поселенців і вони часто давали вияв зворушливого прив'язання до Старого Краю, запозичивши звідтіль рідну назву. Часто обрана назва пошти ставала також назвою нової

оселі, бо при пошті поставали крамниці, залізодорожні зупинки, а згодом школа і церква.

Першими поштарями були звичайно найактивніші люди інердко пошта й оселя діставали назву першого поштаря або назву місцевості з України, де він народився.

У нашій збірці маємо понад пів сотні повністок із печатками канадських пошт українського походження, що їх ми поділили на кілька груп:

Перша група, так мовити б "ідеологічна", має такі повністки: Україна, Ман., Рутінія, Ман., Новий Київ, Альта, Львів чи Лемберг, Саск. і Дніпро, Саск.

Цю групу очолює Україна, отже про неї кілька слів: Находиться у віддалі 8 миль на північ від містечка Сифтону. Її назва постала 6. 5. 1897 року. В Україні є церква, школа, громадський будинок, дві крамни-

---

Пластова картка, перепечатана пошт. урядом Україна

Вирізки з листів, перепечатаних на канадських поштових үридах: Лемберг, Україна, Дніпро і Новий Київ

ці, пошта з відділом грошових переказів, але без відділу пошт. ощад. банку, залишача зупинка на шляху Вінніпег — Принс Алберт, найближчий торговельний осередок — містечко Дав-фин.

Ми зумисне навели цих кілька даних, на зразок, як то можна описати в альбомі - збірці кожну таку повністку.

Про інші групи нашої збірки напишемо в наступних числах.

С. Гела

ДЕЩО ПРО "ОКОНЕЧНІ" МАРКИ ЗУНР

Назва "оконечні" марки ЗУНР встановлена філат. гвардією 20-их років відноситься до марок, що з'явилися 1920 р. у Відні з одностайним рисунком у виді скомбінованої емблеми з тризуба, архістратига Михайла та галицького льва.

Ця серія складається з 5-ти куп'юр, з яких три перші сотикові були незубковані, а дві коронові зубковані. Нещодавно стало відомим, що марки за 1 корону трапляються теж, очевидно дуже рідко, незубковані. Вони походять мабуть з помилково неперфорованого аркуша або з висортованої, перед перфорацією, макулатури. Марки цієї серії існують на папері з білим а також жовтим клеєм.

До речі, назва "оконечні" є для цих марок зараз неактуальною, бо правдиво останнім, тобто оконечним випуском ЗУНР, є нововідкрита серія марок, про яку була мова в попер. числі "Ми і Світ".

УКРАЇНСЬКІ НЕДЕРЖАВНІ ВИПУСКИ В 1955 р.

(Продовження з числа за лютий 1956)

18 листопада — КоДУС, Сарсель: Наддрукова серія марок і блюк в 15 ліття КоДУС, 6 куп'юр зуб.

15 грудня — УНРада, Мюнхен: Серія марок в 20-л. смерти І-го Презид. УНРеп. М. Грушевського, 4 куп'юри зуб. і нез., папір без і з водни. знаками.

Ю. Максимчук

МОННА ЛІЗА МОНАКА

Недарма кажуть, що для любові немає меж і перепон. Ми вже писали про заручини князя мініяторної держави Монако Райнера III із американською фільмовою зіркою Грейс Келлі.

Цією подією тепер цікавиться преса усього світу, бо в Монако ідуть жуваві підготовки до весілля. Ця країна має усього 1,5 кв. кілометри і населення лише 21.000. Князь журиться, як йому прийняти гостей з усіх країн, адже до того усе його населення хоче бути гостем. Бажаючих бути гостями журналистів та кінооператорів зголосилося так багато, що іх просто неможливо буде примістити на терені князівства.

Але вихід вже знайдено. Додатковими готелями будуть слугжити пароплави, якими припливуть запрошені на весілля. Місця на узбережжі Середземного моря вистачить.

19 квітня відбудеться весілля з дотриманням усіх традицій

минулих століть. І на відзначенні цієї події князівство Монако випустило поштовий значок, який ми бачимо на фото.

Вперше американська фільмова зірка бачить себе на поштовому значку. Княгиню вже порівнюють з Монна Лізою. І справді, її вродя не перечить цьому.

Цей значок продаватимуть лише один день — в день весілля князя. Тоді з Монако підуть десятки тисяч листів із цим значком, що буде з часом рідкісною цінністю для філателістів.

А.

Народні приказки та прислів'я

ЛЮБОВ І КОХАННЯ

Любов — не пожежа, займетесь — не загасиш.
 Любов, як перстень, не має кінця.
 Різні по вдачі — міцні на любов.
 Старої любові й іржа не єсть.
 До любої небоги нема далекої дороги.
 Нехай мене той голубить, а хто вірно мене любить.
 Хто любить, той того і голубить.
 Кого кохає, за тим і зітхас.
 Коли любиш — люби дуже, а не любиш — не жартуй же!
 Коли любиш — так женись, а не любиш — відступись!
 Не поможуть і чари, як хто кому не до пари.
 Невесело в світі жити, як нема кого любити.
 Їж з голоду, а люби змолоду.
 Волос сивіє, а голова шаліє.
 Не втаскай кохання, як у мішку шило.

Сторінки спортсмена

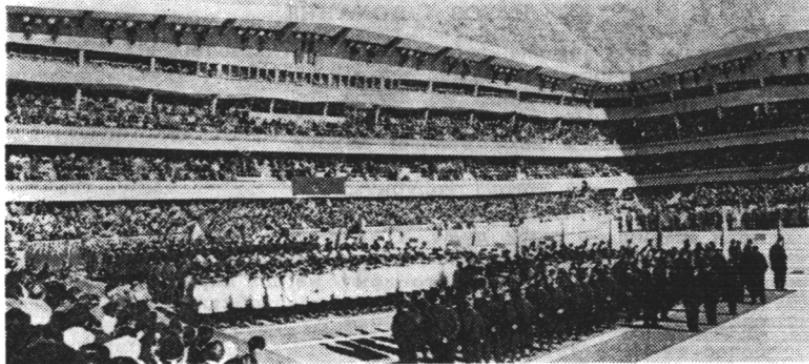
ЧОМУ СССР ПЕРЕМІГ У КОРТИНІ?

УІІ Зимова Олімпіада, що відбулася в дніах 26 січня до 5 лютого ц. р. в Кортіна д'Ампеццо (Італія) була величним тріумфом советських спортсменів. Сім золотих, дві срібні й чотири бронзові медалі, три олімпійські й два світові рекорди, а також безеконкурентнійне перше місце в загальному точкуванні — це факти, що говорять самі за себе. Іхній успіх ще тим зачітніший, що в ділянці зимових спортивних бойовищів ще донедавна рахувалися новиками і що їхня участь в Ігрицях (до речі, перша в історії Зимових Олімпіад) була насправді першим офіційним виступом на міжнародному полі.

Чому СССР переміг у Кортіні і яким обставинам завдачуює свою перемогу, — на це питання й до сьогодні шукає відпо-

віді спортивний світ. На думку визначних західних експертів, свої осаги Совети завдачують третьом основним моментам: 1. професійності своїх змагунів, 2. новим методам тренінгу, 3. виховно-психологічному моментові.

Серед спортивного загалу існує оправдане переконання, що советські змагуни — це професіонали. В СССР спортсмені є упривільйованою класою, живуть тільки із спорту, отже не є вони аматорами. Чому їх допускається до участі в Олімпіадах, — це для нас зовсім незрозуміле. Советський професіоналізм різничається від західного тільки тим, що він є чисто державним, тобто, всі атлети є платними невільниками держави і сліпим її політично-пропагандивним знаряддям. У них,

Фрагмент із відкриття Зимової Олімпіади в Кортіні

як і в усьому радянському суспільстві, защищено питоме почуття страху перед наслідками невдач.

За найновішою методою, поодиноких змагунів тренується не всесторонньо, а спеціалізується в одному напрямку, даючи їм максимум теоретичного і практичного знання даної ділянки спорту.

Отже тайна советських успіхів лежить у вирощуванні односторонніх спортивних механізмів, серед найкращих умо-

він, шляхом майже неперевершеної кондиційної заправи під постійним наглядом фахових тренерів та через індоктринацію викалькуваної волі перемогти.

Свіжі ще лещетарські сліди советської перемоги в Кортіні повинні стати пересторогою для західного світу на майбутнє, щоб советський тріумф не повторився під час наступної Олімпіади в Скво Велі.

Роман Дубляніца

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ

Якщо Ваша одяг заплямиться бензиною, не турбуйтеся! Достати виставити її на сонце чи покласти біля чогось гарячого, плямка зникне безслідно.

Щоб відновити Ваш здеформований пульовер (светер) чи плетену суконку, розпростріт її над широкою посудиною, що в ній кипить вода, опісля висушіть на чомусь рівному. Це також практичний спосіб прасувати краватки.

Щоб випрасувати видуті (буфісті) рукави блюзочки, найкраще вкладти до середини теплу електричну жарівку і розтягнути на ній тканину.

ЩОБ ЦВІТИ НЕ ШВИДКО В'ЯЛИ

Зрізуйте їх під вечір, а не вранці. Вкладайте до теплової води (температура людського тіла), бо рослина втягає в себе швидше теплову воду, як холодну.

ІДЖТЕ ВРАНЦІ МІДІ!

Мід витворює енергію в організмі, отже іджте його вранці, перед працею. Додавайте дещо меду до кави або мастильним хлібом.

Якщо ваша дитина не має вранці апетиту, щоб з'їсти яйце, зробіть так: Збийте яйце, додайте до нього склянку молока, все посоліть двома ложками меду і виліть на кашку! Дитина з'їсть це з приємністю.

Кладіть завжди на стіл до сніданку посудину з медом. Побачите, що ваша родина звикне його істи.

КНИЖКИ, ЩО ІХ МОЖЕТЕ В НАС ЗАМОВИТИ:

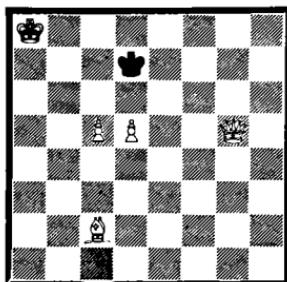
Л. Коваленко: В часі і просторі, п'еси	— — — — —	2.00 дол.
Улас Самчук: Волинь	— — — — —	2.75 дол.
Федір Одрач: В дорозі	— — — — —	1.50 дол.
М. Точило: Бомби на весело, гум. фейлетони	— — — — —	1.00 дол.
Р. Гуяральдес: Дон Сегундо Сомбра	— — — — —	2.00 дол.
Комплект дотеперішніх чисел "Ми і Світ"	— — — — —	6.00 дол.

Задача ч. 8

А. Г. Корпіас

"Гуд Компаніон Фоулдер" 1917

Мат у двох ходах

Розв'язання задачі ч. 6: Да4 — д7!

Правильні розв'язання надіслали: 1. Касіянчук і Б. С., США, Д. Кулик, Канада, Д. Хромак, Франція.

Партія ч. 8

Гетеборг 1955

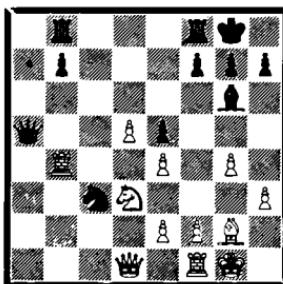
Дебют Реті

Білі: О. Панно, Аргентина

Чорні: Б. Спасский, СССР

1. Кf3 Kf6
2. g3 c5
3. Br2 Kcb6
4. c4 e5 (Думаю, що краще було 4... e6 або g6)
5. Kc3 Be7
6. 0-0 0-0
7. d3 d6
8. Bb1 Bb8 9. a3 a6
10. Ke1 (Коли 10. 64, то чорні дістали б не погану гру, напр., 10... cxh4 11. axh4 65! На

10... Bd7 білі хотіли відповісти 11. Kc2) 10... Br4 11. 64 cxh4 12. axh4 d5 13. 65 axh5 14. cxh5 Kd4 15. g3 Br5 (Спокусливе 15... 64 i 16. gxh4 bxh3 17. e3 c2 18. Kxh2 Kxh2 19. Dxh2 давало білим кращу позицію) 16. f4 64 (По 16... Br6 17. Kxb5 i 18. Bd2 у білих позиційна перевага) 17. Ke4 Kxe4? (Треба було 17... Br6 i коли 18. Kxf6†, то 18... gxh6 19. Bd2 Kb5! 20. Bxh4 Bxh4 21. Bxh4 Kc3 22. Dd2 Khd5 23. B65 Kf4 i чорні мають рівну гру) 18. dxh4 Br6 19. Bd2 K65 20. Bxh4 Bxh4 21. Bxh4 Da5 22. Kd3 Kc3

23. Dd2 (Тільки так. Якщо 23... Kxe4, то 24. Db2 Dxh5 25. Bxe4 Bxe4 26. K64) 23... Bfc8 24. D62 f6 25. Ba1 Dc7 (На 25... Dd8 наступило б 26. Bc1) 26. Ba7 Dd8 27. Bxb7 Kxe4 28. Kxe5! fxh5 29. Bxe4 Bxe4 30. Bxg7† Krh8 31. Bxg7† Krh8 (31... Bxg7 32. Dxh5† приводило до мата) 32. Bg8†! Kxh8 33. Dxh5† i чорні піддалися. (Зауваження О. Панно).

Шахове листування адресувати:

E. Onyschuk,

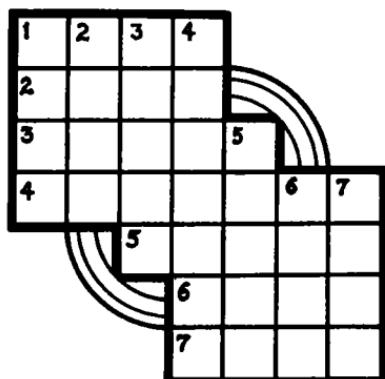
1 Bryant Ave., Toronto 13, Ont.,
Canada

МАГІЧНА ФІГУРА

склав д-р К.

Вписати в фігуру сім слів, що при поземному й доземному читанні мають однакове значення: 1. свяtkovий чолові-

врочистий день, 6. популярний сьогодні термін у фізиці, 7. геометрична фігура.

кий одяг, 2. старе знакове письмо, головно в старинних германців, 3. оголошення, 4. метал, з якого виробляють фарбу, 5.

ШИФРОВАНА ЗАГАДКА

7-9-12-17 23-24-4-3 — ім'я і прізвище письменника і публіциста, що згинув в рядах УПА, 2-14-18-19-8-15 — архітвір, 5-6-11 — накриття, 21-22-13 — сільсько-господарський прилад, 27-28-25 — твір Миколи Гоголя,

29-10-20 — наприскова купіль, 16-1 — ініціали визначного франц. письменника - натуралиста,

26 — приголосний звук.

Вставивши відповідні букви на місце чисел, одержимо слово поданого значення, а заступлені буквами числа, впорядковані від 1 до 29, дадуть додаткову розв'язку — нім. приповідку.

ЛІСТ — СВІДОК ДАВНЬОЇ ТРАГЕДІЇ

Море викинуло на побережжя Ямайки пляшку з пожовклим листом такого змісту:

“Липень, 1750. “Фрер-де-ля-Кот” (назва корабля) загорівся на повному Атлантику. Даремні сподівання залоги, за війком тих 12, що знайшли місце в рятунковому човні. Моя нещасна доля хотіла, щоб я знайшовся між нещасливими, і наша смерть вже неминучая.

До моєї матері Елізавети в Лондондеррі, — не плачте за мною. До моого батька о. Томса Дридена, — заопікуйтесь моєю матір'ю і малими сестрами.

Переді мною одна розпуха. Відважні сталися трусами і повітря сповнене голосинь, наче б це були діти. Потвори глибин ждуть тих, хто кинувся плисти. Ми віддалені на сотні миль від усіх берегів. Мій командант безуспішно намагається завести лад.

Я очікую смерти мовчазно. Хай небо надгородить того, хто знайде цього листа. Ласкаво передайте його до...”

Тут вриваються пожовклі рядки. Авторові залишилося, мабуть лише стільки часу, щоб вкласти листа в пляшку і кинути в море.

ЕЛЕГАНТНІ СОРОЧКИ

білі, кольорові, спортивні,

ПІЖАМИ, ПІДШТАНЦІ, КРАВАТКИ

і навіть спинки,

марки

John Forsyth Limited

Kitchener, Ont.

найкращої якості і форми

дістанете

у повному виборі

в українській галантерійній фірмі

Е. ДУМИН С-КА

552 КВІН ВУЛ., ТОРОНТО, ОНТ.

Фірма "ДУМИН КО." відома якістю своїх товарів та солідністю ще з України!

Вже вийшла з друку у Видавництві "Ми і Світ"

збірка п'ес Л. Коваленко

"В ЧАСІ І ПРОСТОРІ"

216 стор. друку, двокольорова обкладинка, ілюстрації в тексті

Ціна: 2 долари

П'еси Л. Коваленко читається легко й цікаво, як найкращий роман!

Видавництво "Ми і Світ" випустило це єдине досі на еміграції поважніше видання нових драматичних творів, маючи на увазі виховну вагу і потребу театру й театр. літератури.

Чекаємо від громадянства, зокрема від читачів "Ми і Світ", широкої підтримки і замовлень, тим більше, що це наше перше книжкове видання, за яким, надіємось, прийдуть інші.

Пам'ятайте, що "Ми і Світ" видає добре речі і добре!

ЕЛЕКТРИЧНІ Й ГАЗОВІ КУХНІ МАРКИ "MOFFAT",
РЕФРІДЖЕРАТОРИ "CROSLEY SHELVADOR", ТЕЛЕВІЗІЇ,
ПРАЛЬНІ МАШИННИ, ВІДКУРЮВАЧІ, ХАТИ І УМЕБЛЮВАННЯ, ПЛЯНА, АКОРДЕОНИ і т. д.

купите

добре, дешево і на найкорисніших умовинах

в українській відомій фірмі

G. LUKES FURNITURE - ELECTRIC

797 - 9 DUNDAS STREET WEST, TORONTO

Office EM. 8-9228

ALPHA FURNITURE CO.

735 Queen St. W., Toronto, Ont.

Tel. EM-3 9637.

МАЄ

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР
РАДІЕВИХ І ТЕЛЕВІЗІЙНИХ
АПАРАТІВ

НАЙВІДОМІШОЇ
СВІТОВОЇ ФІРМИ

PHILIPS

Channelock TV

Choose your channel... see
picture-perfect TV automatically!

